
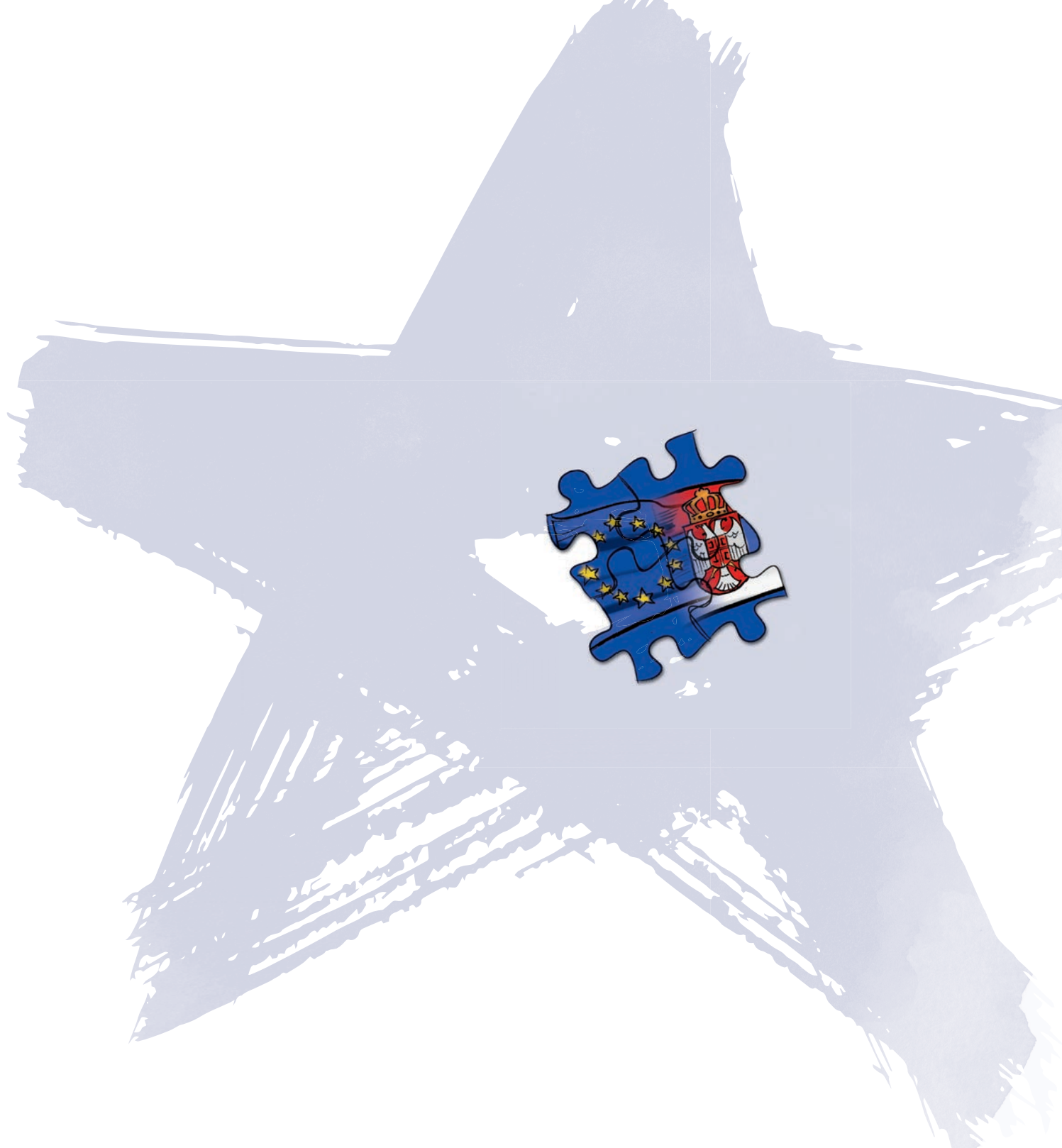

ЕВРОПСКИ
ДНЕВНИК
2019 2020

10. ИЗДАЊЕ

Име и презиме

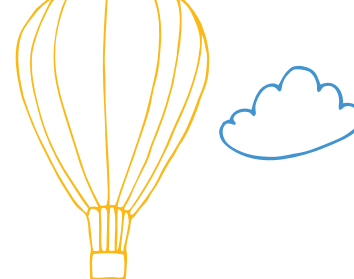

Садржај

УВОДНЕ РЕЧИ	6
10. КОНКУРС „ЕВРОПА И ЈА“	8
ЕВРОПА И ЈА	10
ФИНСКА	13
УВОД У ЕУ	15
ШТА ЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?	15
КАКО ФУНКЦИОНИШЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?	19
ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ	20
ЕВРОПСКИ САВЕТ	21
САВЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	21
ЕВРОПСКА КОМИСИЈА	22
СУД ПРАВДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	23
ХРВАТСКА	30
НЕМАЧКА	31
КАКО ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО?	33
ЕУ И СРБИЈА	33
КАКО ПРЕГОВАРАМО?	35
ПОДРШКА ЕУ СРБИЈИ	38
ПУТОВАЊЕ БЕЗ ВИЗА	41
ПОРТУГАЛ	42
СЛОВЕНИЈА	43
ФРАНЦУСКА	50
ЧЕШКА	51
ЕУ У ТВОМ СВАКОДНЕВНОМ ЖИВОТУ – ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕУ	53
ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	54

СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБЕ	54
СЛОБОДА КРЕТАЊА ЉУДИ/РАДНИКА	56
СЛОБОДА ПОСЛОВНОГ НАСТАЊИВАЊА И ПРУЖАЊА УСЛУГА	57
СЛОБОДА КРЕТАЊА КАПИТАЛА	57
ЕВРО	59
ШВЕДСКА	60
ШПАНИЈА	61
БЕЛГИЈА	68
МАЂАРСКА	69
МИТОВИ О ЕВРОПскоЈ УНИЈИ	71
ПОЉСКА	76
ДАНСКА	77
ЉУДСКА ПРАВА	83
ПРОМОЦИЈА И ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА	83
БОРБА ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ	85
ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ	85
ЕВРОПСКИ СТУБ СОЦИЈАЛНИХ ПРАВА #socialrights	86
РОДНА РАВНОПРАВНОСТ	86
ЗАШТИТА ПРАВА – ЕВРОПСКИ ОМБУДСМАН	87
ИСКОРИСТИ ПРАВА – ЕВРОПСКА ГРАЂАНСКА ИНИЦИЈАТИВА	87
ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ МЛАДИХ	88
ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?	89
КИПАР	90
ИРСКА	91
ЛИТВАНИЈА	98
ГРЧКА	99

ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ КРОЗ ПРОГРАМ „ЕРАЗМУС ПЛУС“	101
О ПРОГРАМУ	101
КАКВЕ ПРЕДНОСТИ ПРОГРАМ „ЕРАЗМУС“ НУДИ СТУДЕНТИМА?	103
ЈУБИЛЕЈ	103
ВОЛОНТЕРСКИ ПРОЈЕКТИ	104
ЕВРОПСКЕ СНАГЕ СОЛИДАРНОСТИ	104
КАКО ЕВРОПСКА УНИЈА ПОДРЖАВА И ПОДСТИЧЕ СПОРТ?	105
ИТАЛИЈА	106
ЛЕТОНИЈА	107
ЗЕЛЕНА И ОДРЖИВА ЕВРОПА	113
ЖИВОТНА СРЕДИНА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ	113
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ	115
РЕЦИ ПЛАСТИЦИ: „НЕ, ХВАЛА!“	117
ПРОГРАМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ – „LIFE“	117
ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?	118
ЛУКСЕМБУРГ	120
ХОЛАНДИЈА	121
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	127
ДИГИТАЛНИ СВЕТ И ИНОВАЦИЈЕ	127
БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ	128
ЈЕДИНСТВЕНО ДИГИТАЛНО ТРЖИШТЕ	129
ИНОВАЦИЈЕ	130
ПРОГРАМ „ХОРИЗОНТ 2020“	130
ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?	131

СЛОВАЧКА	132
МАЛТА	133
КУЛТУРА	139
КРЕАТИВНА ЕВРОПА	140
УПОЗНАЈ И ИСТРАЖИ ЕВРОПУ!	141
ЕВРОПЕАНА (EUROPEANA)	142
ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?	142
ЕСТОНИЈА	144
БУГАРСКА	145
ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА	151
ЈЕДИНСТВЕНО, УНУТРАШЊЕ ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	151
НАЈВЕЋА ДОСТИГЊУЋА ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА	152
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ЕВРОПскоЈ УНИЈИ	153
АУСТРИЈА	156
РУМУНИЈА	157
ПУТУЈТЕ	159
БУДИ ПРОАКТИВАН	159
ВОЛОНТИРАЈТЕ	162
УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО	165
ЕУ ИНФО МРЕЖА У СРБИЈИ	166
ЕУТЕКА – ЕУ у вашој библиотеци	167

Јадранка Јоксимовић,
министар за европске
интеграције Републике Србије

[@MINEIsrb](https://twitter.com/MINEIsrb)

www.mei.gov.rs

ПОШТОВАНИ СРЕДЊОШКОЛЦИ,

Сваки јубилеј вреди обележити, јер јубилеји кроз трајање мере вредност ствари, подухвата и односа. А деценија постојања и опстанка Европског дневника говори о континуитету и важности процеса европске интеграције Србије за све наше грађане, а посебно вас, који ћете у будућности свакако бити не само грађани Србије већ и грађани Европске уније. Та потреба за упознавањем историјског, културолошког, економског, политичког, али и процедуралног и институционалног оквира Европске уније неће престати ни онда када Србија постане пуноправна чланица, јер Европска унија стално обнавља и мења формат активне сарадње држава и грађана Европске уније.

Сигурна сам да, независно од вашег односа према различитим темама друштвеног живота, имате снажан мотив да сазнате, упознате и научите оно што обликује свакодневицу свих нас и што би, као процес, требало да донесе више могућности за образовање, путовања, запослење и уопште више једнаких шанси за све грађане, а посебно за вас, као млађу генерацију.

ДРАГИ УЧЕНИЦИ,

Сваким реформским кораком који смо предузели у претходном периоду све смо ближи стандардима квалитета образовања које имају земље Европске уније. Започетим реформама настојимо да опремимо нове генерације релевантним вештинама, знањима и ставовима који ће их учинити функционалним и ангажованим грађанима, способним да, користећи своје капацитете, обезбеде себи личну и професионалну срећу и да допринесу просперитету заједнице у којој живе.

Поред традиционалних и националних вредности, свакодневно настојимо да вам приближимо и европски вредносни систем и оснажимо ваше компетенције за демократско друштво. Жеља нам је да кроз образовне процесе у Републици Србији развијете своје потенцијале и створите могућности за наставак образовања, професионални и лични развој.

Надамо се да ће вам овај водич помоћи у спознаји друштвеног контекста у коме одрастају ваши вршњаци у Европи и могућностима које се и вама нуде, као будућим активним грађанима Европске уније.

Младен Шарчевић,
министар просвете, науке
и технолошког развоја
Републике Србије

[@MPNTR](https://twitter.com/MPNTR)

www.mpn.gov.rs

ДРАГИ УЧЕНИЦИ,

Европски дневник слави 10. годишњицу. За ову школску 2019/2020. годину припремили смо посебно, јубиларно издање како бисмо приближили Европску унију вашим интересовањима и приликама. Поред дневног планера који садржи, Дневник ће вам помоћи и да истражите, разумете и боље се упознате са циљевима и вредностима Европске уније.

Овај Дневник, који ЕУ припрема у сарадњи са Владом Србије још од првог издања, такође ће вам пружити информације о процесу приступања Србије чланству у ЕУ.

Ана и Марко, наши водичи у Дневнику, са вама ће поделити бројне занимљиве чињенице и могућности које вам Европска унија већ нуди.

Уверен сам да ће Дневник одговорити вашој знатижељи да научите више о ЕУ, о томе како она функционише и, што је врло важно, какве ће користи имати Србија и њени грађани од придруживања европској породици.

То ће, засигурно, веома утицати на вашу будућност, јер ће вам чланство у ЕУ отворити бројне могућности за образовање, рад и лични развој.

А како сте ви будућност Србије, убеђен сам да ћете из прве руке увидети те користи.

Позивам вас да учествујете у конкурс који смо отворили. Више о томе можете прочитати у Дневнику или кликом на веб-сајт www.evropskidnevnik.rs. Петнаест најкреативнијих и најиновативнијих радова ће као награду освојити седмодневно путовање у ЕУ!

Учинимо ово путовање иновативним, едукативним и забавним. Надам се да ће вас ово јубиларно, 10. издање Европског дневника инспирисати да постанете активнији Европљани који желе да упознају, искусе и развијају наш предиван континент.

Жељно очекујем да лично упознам победнике конкурса!

Њ. е. Сем Фабрици,
амбасадор и шеф
Делегације Европске уније у
Републици Србији

[@FabriziSem](https://twitter.com/FabriziSem)

www.europa.rs

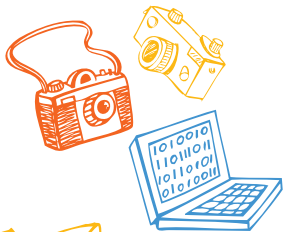

10. КОНКУРС „ЕВРОПА И ЈА”

Након успешно завршеног деветог конкурса у оквиру Европског дневника у прошлој школској години, Делегација Европске уније у Републици Србији позива вас, средњошколце, да се пријавите на **десети, јубиларни конкурс** за креативне и иновативне радове.

ОВОГОДИШЊЕ ТЕМЕ КОНКУРСА СУ:

- ЕУ и Србија
- ЕУ у твом свакодневном животу
- Митови о ЕУ
- Људска права
- Животна средина и климатске промене
- Превенција насиља
- Европа – уједињени у разноликости.

@evropski_dnevnik

#ЕУ ЗА ТЕБЕ

10. ЈУБИЛАРНИ КОНКУРС ЗА КРЕАТИВНЕ И ИНДИВИДУАЛНЕ РАДОВЕ

Радови могу бити индивидуални или тимски, у следећим категоријама:

1. **Фото-радови** (индивидуални);
2. **Предлог дизајна издања Дневника 2020/2021** – предње и задње корице и дизајн прве странице свих 10 поглавља овогодишњег издања (тимски);
3. **Видео-формати** – дужине до три минута (тимски);
4. **Стрип/карикатура** – формат Б2 (индивидуални);
5. **Мултимедијални формат** – израда интернет странице или мобилне апликације (тимски)

15

**РАДОВА ЋЕ
БИТИ НАГРАЂЕНО**

2020.

**ПОБЕДНИЦИ КРЕЋУ НА
СЕДМОДНЕВНО ПУТОВАЊЕ
У ЈЕДНУ ЗЕМЉУ
ИЛИ ВИШЕ ЗЕМАЉА ЕУ**

Правила за учешће на наградном конкурсу 2019/2020:

- На конкурс могу учествовати ученици првог, другог и трећег разреда средњих школа.
- Из исте школе могуће је учешће више тимова (три ученика по тиму). Сваки тим мора имати свог ментора. Чланови тима не смеју на било који начин бити део неког формалног школског удружења или школске секције.
- Ученици који су награђивани у претходним конкурсима Европског дневника немају право да учествују на овогодишњем конкурс.
- Школе које су учествовале у претходним циклусима могу пријавити нове учеснике.
- Ментор мора да буде наставник у школи.
- Наставник може да буде ментор само једном тиму.
- Укупно ће бити награђено 15 радова, по три победника у свакој категорији.
- Минималан број радова у једној категорији је 10.
- У случају недовољног броја радова у једној категорији, Делегација ЕУ задржава право да додели више награда у другој категорији.

ПОБЕДНИЦИ ЋЕ ИМАТИ ЈЕДИНСТВЕНУ ПРИЛИКУ ДА У МАЈУ 2020. КРЕНУ НА СЕДМОДНЕВНО ПУТОВАЊЕ У ЈЕДНУ ЗЕМЉУ ИЛИ ВИШЕ ЗЕМАЉА ЕУ.

**РОК ЗА ДОСТАВЉАЊЕ РАДОВА ЈЕ
31. ЈАНУАР 2020. ГОДИНЕ.**

Радови пристигли након истека рока неће бити узети у разматрање. Сви радови, осим оних у категорији *Стрип/карикатура*, достављају се искључиво електронским путем, на адресу: evropskidnevnik@euinfo.rs.

За пријаву на конкурс, уз рад морате попунити и пријавни формулар, који је доступан на сајту www.evropskidnevnik.rs.

Радови у категорији *Стрип/карикатура*, заједно са пријавним формуларом, шаљу се поштом на адресу:

ЕУ инфо центар
за конкурс
„Европски дневник 2019/2020”,
Краља Милана 7,
11000 Београд.

Упутство за подношење радова на наградни конкурс, у ком је објашњена и улога ментора, можете пронаћи на истом сајту. Пристигле радове оцењиваће стручни жири, а резултати такмичења ће бити објављени у марту 2020. године, на сајту www.evropskidnevnik.rs. Само награђени учесници биће обавештени путем имејла.

Уколико имате неко питање, можете погледати да ли се одговор на ваше питање налази у оквиру странице са питањима и одговорима на сајту www.evropskidnevnik.rs или га послати имејлом на evropskidnevnik@euinfo.rs.

**СРЕЋНО СВИМ
УЧЕСНИЦИМА!**

ЕВРОПА И ЈА

Делегација Европске уније у Републици Србији од 2009. године издаје Европски дневник. Саставни део сваког издања је био и наградни конкурс за креативне и иновативне радове ученика средњих школа. У децембру 2018. године расписан је конкурс у склопу деветог издања „Европског дневника 2018/2019“.

Рок за подношење радова био је 21. фебруар 2019. године. У периоду од три месеца пристигла су **373 рада**, на којима је било ангажовано преко 1000 ученика и њихових ментора широм Србије. Теме прошлогодишњег конкурса биле су: „ЕУ и ја“, „ЕУ и Србија“, „Чувајмо нашу животну средину“, „Здрави стилови живота“, „Активно грађанство“ и „Превенција насиља“.

Изабрана су по три рада из литерарне, ликовне, фото и мултимедијалне категорије, те је укупно награђено **12 радова**, индивидуалних и тимских.

Све награђене радове можете погледати на сајту <http://www.evropskidnevnik.rs/nagradjeni-radovi/>, где се можете и **пријавити на овогодишњи конкурс**.

СВИ НАГРАЂЕНИ РАДОВИ СУ БИЛИ ИЗЛОЖЕНИ У СКЛОПУ ЗВаниЧНЕ ПРОСЛАВЕ ДАНА ЕВРОПЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, 9. МАЈА, У БЕОГРАДУ. У СКЛОПУ ЗВаниЧНОГ ПРОГРАМА ПРОСЛАВЕ, ИЗЛОЖБУ СУ ПОСЕТИЛИ ПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ АНА БРНАБИЋ И АМБАСАДОР ЕУ СЕМ ФАБРИЦИ, КОЈИ СУ ТОМ ПРИЛИКОМ РАЗГОВАРАЛИ СА ПОБЕДНИЦИМА.

НАГРАЂЕНИ УЧЕНИЦИ
У ПУЛСКОЈ АРЕНИ

Конкурс је предвиђао и наградно путовање у земље Европске уније. На наградно путовање пошло је деветнаест ученика, узраста од првог до четвртог разреда, и једанаест наставника средњих школа из читаве Србије:

157	локалних едукативних центара учествује у сарадњи
550 хиљада	средњошколаца су се сусрели са Европским дневником
550+	радова примљено на последња два конкурса

Суботица, Велико Градиште, Чачак, Београд, Сента, Нови Сад, Ниш, Бор и Лесковац. У периоду од **7. до 14. јула 2019.** године, награђени су обишли три чланице Европске уније: **Хрватску (Пула); Италију (Венеција, Падова, Верона, Ферара) и Словенију (Љубљана и Блед).** Наградно путовање им је пружило јединствену прилику да се ближе упознају са културом ових земаља.

Ученици су се вратили са путовања препуни утисака. **Сара Младеновић**, једна од награђених ученица Уметничке школе из Ниша, истакла је да је ово било за њу незаборавно путовање, на којем је дочекала свој осамнаести рођендан. Задовољна је богатим и разноврсним активностима и упознавањем са европском баштином: од уметности, астрологије, науке до религије. Највише ју је радовао обилазак дела Словеније и то што је научила много о тој држави и њеном начину заштите животне средине.

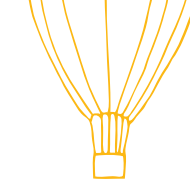
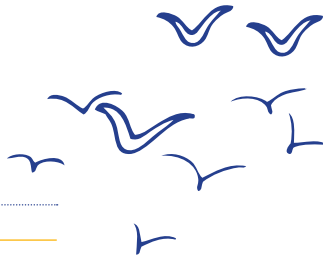

267	награђених средњошколаца и наставника од 2012.
124	награђена рада од 2012. године
9	кругова такмичења

БЕЛЕШКЕ

УВОД У ЕУ **00**

ШТА ЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?

Иако се простире на великом делу европског континента, Европску унију не чине све државе Европе.

Европска унија није држава, као што је то Немачка, Италија или Србија, већ је заједница која тренутно броји 28 држава чланица, које кроз партнерство и сарадњу унапређују живот више од 513,5 милиона становника¹ који живе широм Европске уније. Број држава чланица, од настанка Европске уније, давне 1957. године, стално је растао, те је ЕУ од почетних шест данас заједница 28 држава чланица.

На кратко путовање кроз настанак и развој Европске уније воде вас Марко и Ана, који су заједно са својим другарима током претходних година и уз Европски дневник научили доста о овој теми и пожелели да своје знање поделе са вама у овом јубиларном, десетом издању Европског дневника.

МАРКО

Ана, да ли си знала да ће и српски постати званичан језик Европске уније када Србија постане чланица ЕУ?

АНА

Наравно. Српски ће бити званични језик ЕУ, а ћирилица је већ званично писмо, од 2007. године, када је Бугарска постала држава чланица.

Европска унија има

28

ДРЖАВА ЧЛАНИЦА

513,5

МИЛИОНА
СТАНОВНИКА

24

ЗВАНИЧНА
(СЛУЖБЕНА) ЈЕЗИКА

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9967985/3-10072019-BP-EN.pdf/e152399b-cb9e-4a42-a155-c5de6dfe25d1>.

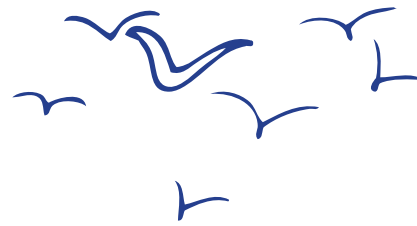
Овако је текао процес проширења Европске уније:

1957.	Холандија, Белгија, Луксембург, Француска, Немачка и Италија
1973.	Уједињено Краљевство, Ирска и Данска
1981.	Грчка
1986.	Шпанија и Португалија
1995.	Шведска, Финска и Аустрија
2004.	Естонија, Летонија, Литванија, Пољска, Чешка, Словачка, Мађарска, Словенија, Кипар и Малта
2007.	Бугарска и Румунија
2013.	Хрватска

УЈЕДИЊЕНИ У РАЗНОЛИКОСТИ

Овај израз је мото Европске уније и представља основу за поштовање кључних принципа и вредности које су државе чланице поставиле и усвојиле као неопходне за даљи напредак и развој, а за чије се поштовање ЕУ залаже. Међу њима су кључне: демократија, слобода, једнакост, владавина права, поштовање људских права и права мањина.

ЦИЉ ПОВЕЗИВАЊА ЗЕМАЉА У ЕВРОПИ НИЈЕ БИО СТВАРАЊЕ ЕКСКЛУЗИВНОГ КЛУБА, ЗАТВОРЕНОГ ЗА НОВЕ ЧЛАНОВЕ. ТОКОМ ГОДИНА, ЕВРОПСКА ЕКОНОМСКА ЗАЈЕДНИЦА (ЕЕЗ) НАРАСЛА ЈЕ ОД МАЛЕ ГРУПЕ ОД ШЕСТ ЗАПАДНОЕВРОПСКИХ ДРЖАВА ДО ДАНАШЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД ДВАДЕСЕТ И ОСАМ ЧЛАНИЦА И НАСТАВЉА ПРЕГОВОРЕ СА НОВИМ ДРЖАВАМА КОЈЕ СУ ИЗРАЗИЛЕ ЖЕЉУ ДА ЈОЈ ПРИСТУПЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И СРБИЈУ.

Неколико пута раније смо поменули да Европска унија није држава, али како би додатно нагласила јединство и промовисала овај јединствен начин сарадње држава, Европска унија је давне 1985. године усвојила своје, нама данас препознатљиве симболе: заставу, химну и дан који обележавамо као Дан Европе 9 мај.

МАРКО

Сигуран сам да заставу Европске уније можете лако препознати, као и заставу сопствене државе. Она се вијори на свим великим зградама, парламентима, споменицима и културним и омладинским центрима широм Европе.

Химна Европске уније је тема „Ода радости“ из Бетовенове Девете симфоније. Химну обично можемо чути на званичним церемонијама организованим од стране Европске уније, догађајима који укључују представнике Европске уније или догађајима који имају европски карактер.

Сигурни смо да сте је бар једном чули.

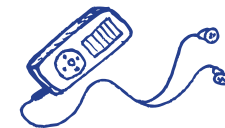
АНА

То је 12 жутих звезда на плавој позадини, поређаних у круг, који представља јединство. Број звезда на застави је увек 12, он се не мења без обзира на то колико Европска унија има држава чланица.

Уколико нисте: послушајте у различитим верзијама.

МАРКО

Чак и у хип-хоп или техно верзији.

Дан Европе слаavimo 9. маја

Тог дана 1950. године министар спољних послова Француске Роберт Шуман представио је јединствен документ који слаavimo као почетак оснивања заједнице коју данас називамо Европском унијом.

Jean Schuman
Le 9 Mai 1950.

Он је тада представио Шуманову декларацију – за то време храбар и смео предлог за сарадњу међу европским земљама – само пет година након завршетка Другог светског рата. Овом декларацијом је предложена заједничка сарадња у области производње угља и челика, који су у то време били важни енергенти. Након тога, шест европских држава – Белгија, Холандија, Луксембург, Француска, Немачка и Италија – 1952. године основале су Европску заједницу за угаљ и челик, где је управљање производњом угља и челика било препуштено институцијама које су деловале изван надлежности појединачних држава.

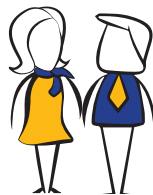
Од ове, прве европске заједнице настала је данашња Европска унија. Од угља и челика, сарадња која је донела резултате проширила се и на друге области: на трговину, пољопривреду, атомску енергију итд.

ЕВРОПСКА УНИЈА ЈЕ ПРВА ЗАЈЕДНИЦА ДРЖАВА ЧЛАНИЦА КОЈА ЈЕ 2012. ГОДИНЕ ДОБИЛА НОБЕЛОВУ НАГРАДУ ЗА МИР, ЗАХВАЉУЈУЋИ СВОМ РАДУ И ЗАЛАГАЊУ НА ПРОМОЦИЈИ МИРА, ДЕМОКРАТИЈЕ И ПОШТОВАЊА ЉУДСКИХ ПРАВА У ЕВРОПИ, АЛИ И У СВЕТУ.

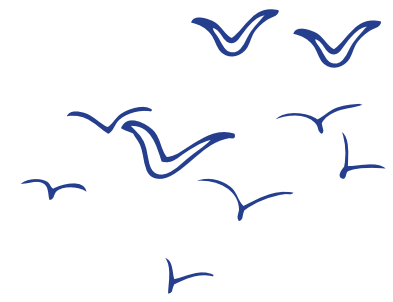

Симон Вејл (Simone Veil)
(1927–2017)

Прва председница Европског парламента (1979–1982)

КАКО ФУНКЦИОНИШЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?

АНА

Објаснили смо вам како је Европска унија настала, које су њене основне вредности, који су њени симболи и које су њене државе чланице. Видели сте колико је разнолика, али је, ипак, заједница – држава, вредности, резултата, идеала. Сигурно мислите како није једноставно омогућити да све ово неометано функционише. И у праву сте – није нимало једноставно.

МАРКО

Зато су ту институције ЕУ, које имају своје надлежности и које се старају да свака од идеја добије и свој резултат на нивоу ЕУ.

ГЛАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СУ:

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ

Представља глас грађана Европске уније, јер се његови представници бирају на директним изборима у свих 28 држава чланица. Први директни избори за Европски парламент одржани су 1979. године, док су последњи одржани у мају 2019. године, када су грађани и грађанке Европске уније изабрали 751 посланика, који ће их представљати наредних пет година у Европском парламенту.

Седиште Европског парламента је у Стразбуру, где се Парламент састаје 12 пута годишње, и у Бриселу, где се парламентарци окупљају пет пута у току једне године, док се у Луксембургу налази Секретаријат Европског парламента. Посланици у Европском парламенту не седе груписани према томе из које државе чланице долазе, већ се посланици окупљају и раде у оквиру политичких група, зависно од тога којим политичким ставовима или идеологијама припадају.

Тренутно у новом сазиву Европског парламента (2019–2024) постоји седам политичких група.

Европски парламент, заједно са Саветом ЕУ, доноси одлуке о правним прописима ЕУ. Европски парламент, такође, одобрава и буџет ЕУ.

751 ПОСЛАНИК

Већ смо напоменули да Европски парламент има 751 посланика, али немају све државе чланице исти број посланика. Државе чланице имају одређен број посланика у складу са својом величином и бројем становника.

Највише посланика у ЕП има Немачка-96, Француска 74, Шпанија 54 посланика, док Пољска има 51 посланика, Словенија 8, а Хрватска 11. Најмање посланика имају Естонија, Луксембург, Кипар и Малта – по 6. Уколико Уједињено Краљевство напусти Европску унију, број посланика у Европском парламенту биће 705. Одређен број места УК биће распоређен међу садашњим државама чланицама, док ће преостали број (46) места бити расподељен новим државама чланицама.

ЕВРОПСКИ САВЕТ

Европски савет чине председници и премијери свих 28 држава чланица, који се састају најмање четири пута годишње. У оквиру ових састанака, који се још зову „европски самити“, лидери националних држава разговарају и одређују приоритете Европске уније за наредни период и пружају смернице за даљи развој различитих области политика, попут економских политика, питања безбедности и одбране, позиције

САВЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Представља глас влада држава чланица Европске уније. У његовом раду учествују министри из држава чланица, који разговарају о важним питањима која се тичу даљег процеса интеграције Европске уније и доносе одлуке, али и правне прописе Европске уније, који имају снагу закона. Међутим, пошто Европска унија покрива много тема и области којима се бави, на седницама Савета ЕУ учествују министри одређеног ресора из држава чланица, зависно од теме која се налази на дневном реду састанка. Уколико би сутра био заказан састанак који би се тичао образовања и младих, на њему би учествовали министри образовања и омладине из свих 28 држава чланица ЕУ.

Уколико би се пак расправљало о подстицајима за младе фармере у пољопривреди, онда би на састанку учествовали министри пољопривреде држава чланица ЕУ. Савет је веома важно тело унутар институционалне структуре ЕУ, јер је једно од два тела које доноси одлуке и усваја правне прописе. У Савету се одлуке доносе већином гласова (када је за одлуку потребно да

ЕУ у свету, међународних односа и слично. На челу Европског савета налази се председник Европског савета, који председава седницама и доприноси да се лидери око одређеног питања сложе, а кога лидери ЕУ бирају на сваке две и по године.

гласа већина његових чланова) или једногласно (када је за одлуку потребно да гласају сви чланови Савета). Важно је напоменути да свака држава има један глас и да се сваки глас рачуна и да је важан, без обзира на територију, снагу или број становника једне државе чланице.

Како би се осигурао несметан рад Савета ЕУ и како би се јасно постављали приоритети и редоследи седница на дневном реду током сваких шест месеци – Савету ЕУ председава једна држава чланица. Од 1. јула 2019. године Савету ЕУ председава Финска, док је у првој половини 2019. године то била Румунија.

Од 1. јануара 2020. Хрватска ће председавати Саветом ЕУ, а од 1. јула 2020. председавање преузима Немачка.

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Европска комисија је институција која представља интересе Европске уније као целине. Европску комисију чини по један комесар из сваке државе чланице ЕУ. Она има свог председника, док преостали комесари имају своје ресоре и области за које су задужени у периоду од пет година, колико једној Европској комисији и њеним комесарима траје мандат. Комесари долазе из држава чланица и за ове функције их предлажу владе њихових држава, њих бира Европски парламент и они не представљају интересе и ставове државе чланице из које долазе, већ заједнички интерес Европске уније.

Европска комисија је институција која предлаже правне прописе ЕУ и прати да се они у државама чланицама правилно и доследно примењују. Приликом формулисања предлога правних прописа Европска комисија се консултује са широким кругом различитих актера на националном нивоу и нивоу ЕУ, који дају своје коментаре на изнети предлог правног прописа – од националних парламената, до влада, локалних власти, предузетника и компанија, стручњака и грађана.

СУД ПРАВДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

То је институција Европске уније која се стара да се право и закони који су настали као резултат одлука које су донели Савет ЕУ и Европски парламент тумаче и примењују на исти начин у свакој држави чланици. Суд чини 28 држава чланица, а његово седиште је у Луксембургу. Иако су све државе чланице учествовале у доношењу одређеног правног прописа, када дође до његовог спровођења у пракси, дешава се да се не примењује на исти начин у свакој држави чланици. У том случају Европска комисија, која прати примену прописа, или нека друга држава чланица могу указати на овакав случај и то питање изнети пред Суд.

Исто тако, постоји могућност да у некој од држава чланица дође и до неразумевања прописа приликом њихове примене. Уколико се то деси, национални суд у држави чланици увек може да се обрати Суду правде ЕУ и да тражи појашњење или тумачење прописа са којим имају изазове у примени, како би се проблем отклонио и како би грађани и грађанке који живе на територији ове државе чланице имали исти степен заштите права и обавеза као и грађани у другим државама чланицама.

АНА

Сазнајте и о другим институцијама ЕУ:

Европска служба за спољне послове

Европска централна банка

Комитет региона

Европски економски и социјални комитет

Европски ревизорски суд

НОВЕМБАР 2019.

28

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for November 28th.

29

УТОРАК

Handwriting practice lines for November 29th.

30

СРЕДА

Handwriting practice lines for November 30th.

31

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for November 31st.

01

ПЕТАК

Handwriting practice lines for November 1st.

02

СУБОТА

Handwriting practice lines for November 2nd.

03

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for November 3rd.

04

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for November 4th.

05

УТОРАК

Handwriting practice lines for November 5th.

06

СРЕДА

Handwriting practice lines for November 6th.

07

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for November 7th.

08

ПЕТАК

Handwriting practice lines for November 8th.

09

СУБОТА

Handwriting practice lines for November 9th.

10

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for November 10th.

11

Дан примирја у Првом светском рату

ПОНЕДЕЉАК

12

УТОРАК

13

СРЕДА

14

ЧЕТВРТАК

15

ПЕТАК

16

СУБОТА

17

НЕДЕЉА

18

ПОНЕДЕЉАК

19

УТОРАК

20

СРЕДА

21

ЧЕТВРТАК

22

ПЕТАК

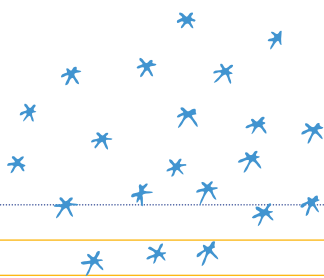
23

СУБОТА

24

НЕДЕЉА

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

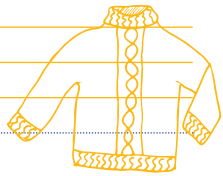
ПЕТАК

30

СУБОТА

1

НЕДЕЉА

БЕЛЕШКЕ

ХРВАТСКА

ПОВРШИНА	56.594 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	4.076.246
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Загреб
Држава чланица ЕУ од	1. јула 2013. године

Мрежа младих Хрватске

Хрватска има највећи број регистрованих предузећа у ЕУ у 2017. години која врше продају производа путем интернета или апликација.

У Хрватској чак 64,5 одсто енергије за грејање долази из обновљивих извора.

Хрватски град Ријека ће, поред града Галвеј, у Ирској, бити Европска престоница културе у 2020. години.

Хрватска има седам националних паркова и 1244 острва.

Амбасада Републике Хрватске

Туристичка организација Хрватске

НЕМАЧКА

ПОВРШИНА	357.568 км²
Удео у укупној површини ЕУ	8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	83.019.214
Удео у укупном броју становника у ЕУ	16,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Берлин
Немачка је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Немачки савезни савет за младе (Deutscher Bundesjugendring)

Немачка је 2018. године била највећи извозник аутомобила, учествујући са 55 одсто у укупном извозу аутомобила на нивоу ЕУ, у вредности од 70 милијарди евра.

Урсула фон дер Лајнен из Немачке изабрана је за председницу Европске комисије за период 2019–2024. Она је прва жена на овој функцији у историји ЕУ.

Немачка је у 2017. години произвела 1,3 милиона тона чоколаде, што је 32 одсто од укупне производње на нивоу Европске уније.

У 2017. години Немачка је извезла трећину од укупног броја музичких инструмената на нивоу ЕУ, у вредности од 607 милиона евра.

Амбасада Савезне Републике Немачке

DAAD Информативни центар

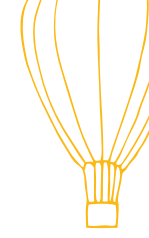
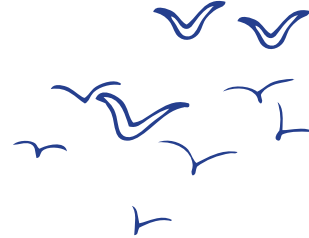

Гете (Goethe) институт у Београду

Туристичка организација Немачке

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for notes, consisting of multiple horizontal lines with a dotted midline.

01

ЕУ И СРБИЈА

АНА

Желите да знате где се Србија налази на путу ка чланству у ЕУ и шта нам чланство доноси?

МАРКО

Ако желиш да сазнаш на шта Ана мисли, као и о чему Србија преговара, шта су преговарачка поглавља и зашто преговори трају толико дуго – остани са нама на наредним страницама, где ћемо све да ти објаснимо.

КАКО ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО?

Током 60 година свог постојања, Европска унија је са почетних шест порасла на заједницу од 28 држава чланица, док је тренутно седам земаља на путу приступања Европској унији. Проширење је, показало је шест деценија постојања ЕУ, уједно и њена најуспешнија политика, која је допринела унапређењу сарадње међу државама, разумевању, зближавању култура, подстицању разноликост, динамичност и јединство међу државама чланицама.

Ипак, чланство у ЕУ подстиче политичке и економске реформе које једна земља

мора да спроведе како би се друштво трансформисало, постало отвореније и како би било спремно да прихвати права, али и обавезе које проистичу из чланства у том престижном клубу.

Уколико жели да приступи Европској унији, захтев за пријем у чланство може да поднесе свака европска држава, уз испуњавање одређених мерила и уз поштовање начела и вредности на којима почива ЕУ. У првом реду, реч је о поштовању демократије, слободе, владавине права, људских права и основних слобода, укључујући и права лица која припадају мањинама.

АНА

Уколико једна земља жели да постане чланица Европске уније, потребно је да испуни услове које је Европска унија дефинисала у Копенхагену, 1993. године.

- **Политички:** стабилност институција, које гарантују основне вредности ЕУ – демократију, владавину права, поштовање људских и мањинских права;
- **Економски:** функционална тржишна економија у којој влада отворена конкуренција;
- **Правни:** способност земље да прихвати све обавезе које из самог чланства произилазе, као што су поштовање и примена усвојених правних прописа у различитим областима, попут животне средине, стандарда за квалитет хране, кретање робе и слично.

СРБИЈА ЈЕ ИЗРАЗИЛА ЖЕЉУ ДА ПОСТАНЕ ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЈОШ 2000. ГОДИНЕ И ОД ТАДА ДО ДАНАС ПРЕШЛА ЈЕ НИЗ КОРАКА НА ОВОМ ПУТУ.

9,9

милијарди евра била је вредност извоза српских производа у ЕУ у 2017.

До ступања у чланство и потписивања Уговора о приступању, односи између Европске уније и Србије регулишу се **Споразумом о стабилизацији и придруживању**, који свеобухватно регулише однос између ЕУ и Србије, пре свега, у области економије – попут нижих царина за увоз робе из ЕУ, јаснијих правила за стране инвеститоре у нашој земљи или питања унапређења стандарда пословања у Србији – постепено припремајући домаће компаније за надметање са онима из ЕУ на јединственом тржишту.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

- Извоз српских производа у ЕУ више је него утростручен: са 3,2 милијарде евра у 2009, када је почела примена Споразума о стабилизацији и придруживању, на 9,9 милијарди евра у 2017.
- Више од 62 одсто укупног увоза у Србију долази из ЕУ.

Подаци преузети са сајта Делегације ЕУ у РС:

www.europa.rs

МАРКО

Све ове могућности које су нам на располагању у трговини са Европском унијом говоре да грађани Србије и те како имају користи услед разноврсније понуде робе и пада цена.

Србија је 21. јануара 2014. године започела преговоре о приступању Европској унији, што представља и последњи корак ка чланству у ЕУ. На крају овог преговарачког процеса Европска унија и Србија закључиће Уговор о приступању, у коме ће бити записано и потписано све о чему смо се током преговора договорили.

Звучи прилично једноставно и јасно, зар не?

АЛИ О ЧЕМУ МИ ТО СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ ПРЕГОВАРАМО?

- Замислите да у одељењу преговарате о екскурзији: где да отпунјете, када, колико ће вас то коштати, када да отпочнете припреме и сл. Уколико вас је 30 у одељењу, сигурни смо да ћете имати неколико различитих мишљења. Ипак, свима вам је циљ да на екскурзију одете сви заједно и да се лепо проведете, стварајући заједничке успомене.
- Преговори са Европском унијом су врло слични тим одељенским преговорима о екскурзији. Са једне стране, имамо Владу Републике Србије, а са друге стране, државе чланице Европске уније.

КАКО ПРЕГОВАРАМО?

Т.Ј. О ЧЕМУ ПРЕГОВАРАМО?

ПОГЛЕДАЈТЕ КАКО СЕ ПРЕГОВОРИ ВОДЕ КРОЗ АНИМАЦИЈУ МИНИСТАРСТВА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Европска унија има јасно успостављен систем стандарда, правних прописа и вредности, којима земља која жели да постане њена чланица треба да се прилагоди, усвоји их и почне да их примењује.

И Србија, управо, преговара о томе – како ће и у ком временском периоду сви ти стандарди, прописи и вредности постати применљиви у Србији, како би она могла да постане део ове заједнице и њена држава чланица.

Како би се олакшао цео процес и успоставио одређен редослед у овим преговорима и за једну и за другу страну, Европска унија је све своје правне прописе, те у оквиру њих и стандарде и вредности, поделила у одређене делове и целине, које ми називамо **поглављима**.

Њих је укупно 35. Назив сваког поглавља говори нам о чему у сваком од њих преговарамо са Европском унијом.

КОЈИ СУ ТО ПРОПИСИ У СВАКОМ ОД ПОГЛАВЉА КОЈЕ ЋЕМО У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ ПРЕУЗЕТИ И ОТПОЧЕТИ СА ЊИХОВОМ ПРИМЕНОМ У СРБИЈИ?

Рецимо, у **Поглављу 7** преговарамо о унапређењу права у области интелектуалне својине – заштите патената и ауторских права проналазача, стваралаца, али и заштите специфичних производа са ознаком географског порекла из Србије. У оквиру **Поглавља 11** са Европском унијом преговарамо о усвајању стандарда у области пољопривредне производње и руралног развоја, као и о унапређењу подстицаја и финансијској подршци за младе пољопривреднике, док у **Поглављу 12** преговарамо о стандардима за производњу и безбедност хране – да ли су састојци намирница које купујемо јасно истакнути на етикетама, да ли се у производу налази нешто на шта се може бити алергичан. **Поглавље 20** посвећено је предузетништву и индустрији, где се преговара о питањима која су битна и младима: развој предузетништва, посебно омладинског предузетништва, унапређење сектора малих и средњих предузећа у Србији и како у ове сврхе искористити помоћ Програма ЕУ за конкурентност предузећа и малих и средњих предузећа (COSME), у оквиру кога постоји програм за младе предузетнике – Еразмус за младе предузетнике.

Еразмус за младе предузетнике представља прекогранични програм размене са циљем пружања подршке новим и потенцијалним предузетницима да, у сарадњи са искусним предузетницима из других земаља у периоду до шест месеци, стекну релевантне вештине за управљање предузећем и његов раст.

Посебно поглавље посвећено је унапређењу кључних европских вредности на којима почива Европска унија. То је **Поглавље 23** – Правосуђе и основна права, где преговарамо на који начин судски систем може да постане делотворнији, како да се искорени корупција и унапреди заштита људских права.

Једно од најчешће помињаних поглавља у јавности јесте **Поглавље 27**, које обухвата правне прописе у области заштите животне средине и климатских промена. Зашто нам је ово поглавље важно? Зато што Европска унија брине о томе какву воду пијемо и какав ваздух удишемо. Поред ваше куће гради се нови пут, а шума која је некада била ту сада је посечена. Не знате да ли ће то и како ће утицати на ваше здравље, на квалитет воде и ваздуха. Овим питањем бави се Поглавље 27.

Више о преговарачким поглављима:

Када за свако појединачно поглавље испунимо сва мерила која су пред нас постављена како би усвојени прописи и њихова примена у Србији били идентични онима у ЕУ – она се привремено затварају. Све док и питања из последњег поглавља не буду завршена пријатељским руковањем – наш посао није у целости завршен.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА САДА?

Србија је 27. јуна 2019. године у преговорима са Европском унијом отворила Поглавље 9, које обухвата питања која се односе на финансијске услуге. Са овим поглављем, Србија има отворених укупно 17 од 35 поглавља, од којих су и два привремено затворена: Поглавље 25 (Наука и истраживање) и Поглавље 26 (Образовање и култура).

Више о хронологији приступних преговора можете сазнати на:

МАРКО

Ту је и Поглавље 5, којим су обухваћени правни прописи који регулишу питања јавних набавки, па и Поглавље 25 – Наука и истраживање и Поглавље 26 – Образовање и култура, која смо привремено затворили.

Ана, немој заборавити да смо, такође, отворили Поглавље 31, које се односи на питања наше економске сарадње са иностранством, као и Поглавље 6, које обухвата сет прописа који се односе на право привредних друштава. Кроз преговоре у Поглављу 13 са Европском унијом усклађујемо прописе који се односе на рибарство. Такође, отворено је и Поглавље 33, које обухвата финансијска и буџетска питања.

17

отворених поглавља
од укупно 35

АНА

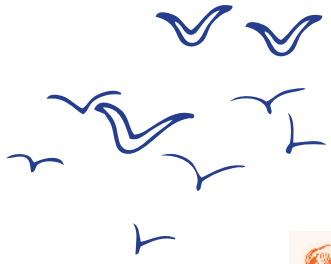
Тренутно са Европском унијом преговарамо и о Поглављу 32, које садржи прописе о финансијском надзору, као и о Поглављу 35 – о нормализацији односа Београда и Приштине. Предмет преговора су и два кључна поглавља, једно које смо већ поменули – Поглавље 23, које покрива области правосуђа и основних права, али преговарамо и о Поглављу 24, које покрива неколико области, а то су правда, слобода и безбедност. Марко, помози ми да набројимо и остала.

Преговори су отворени и у два поглавља о којима смо раније разговарали – Поглављу 20 и Поглављу 7. Такође, отворено је и Поглавље 29, које нам је веома битно јер регулише питања царинске политике и уније са Европском унијом.

И статистику, Марко, у оквиру Поглавља 18! Отворили смо и Поглавље 17, које регулише питања и циљеве економске и монетарне уније. И мало после почетка распушта, отворили смо и Поглавље 9, које се односи на различита питања у домену финансијских услуга. То је укупно 17 отворених поглавља, Марко, у преговорима Србије и ЕУ!

АНА

Да ли знаш да су уз помоћ средстава које је обезбедила Европска унија обновљени Мост слободе и Жежељев мост у Новом Саду, као и мост Газела у Београду, преко кога ја прелазим сваког дана на путу од школе до куће?

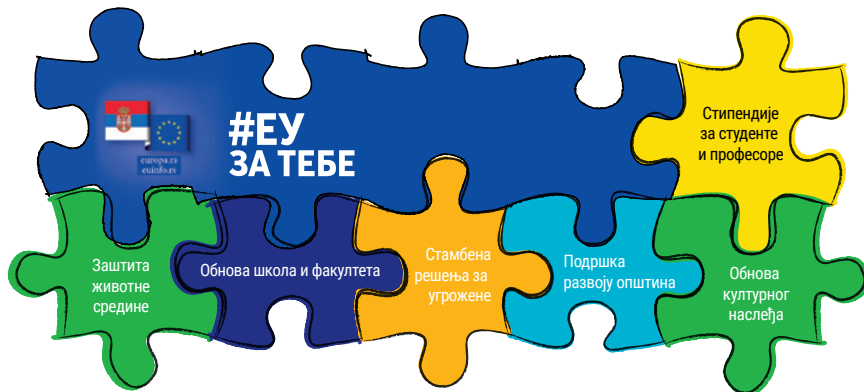

МАРКО

Знам, Ана! И не само то! Средствима ЕУ опремљене су многе болнице широм Србије, обезбеђена је опрема за унапређење квалитета воде коју пијемо, али је прописан и начин на који прикупљамо и одлажемо отпад – посебно у Суботици, Сремској Митровици, Ужицу и Пожаревцу.

ОБЛАСТИ ПОДРШКЕ ЕУ СРБИЈИ

ПОДРШКА ЕУ СРБИЈИ

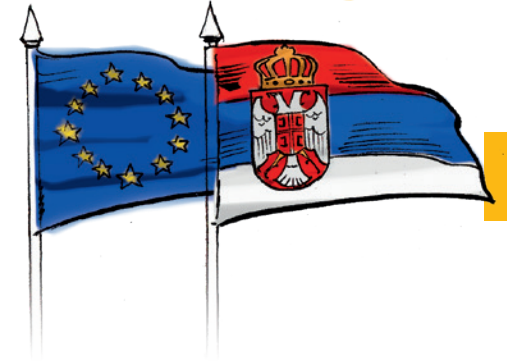
Да ли сте некада у библиотеци, на вашој школи, аутобусу градског превоза, аутомобилима градске или локалне управе приметили ознаку са заставом Европске уније?

Да ли сте се, можда, запитали зашто је та ознака баш на том месту и шта нам она представља и поручује?

Заставице ЕУ – на зградама, аутомобилима, амбулантним колима, библиотекама, споменицима културе, билбордима, књигама и другим публикацијама – показују нам да је Европска унија значајно допринела њиховој изградњи, обнови, улепшавању, издавању и промоцији.

Указују нам да су Европска унија и њене државе чланице поуздан партнер на путу чланства Србије у Унију.

Европска унија одваја значајну своту новца – коју Србија није у обавези да врати, као што би морала да врати кредит – како би се спровеле све неопходне политичке и економске промене које доводе до бољег рада институција, успешније економије и бољег квалитета живота сваког појединца у нашој земљи.

Европска унија највећи је донатор у Србији и у периоду 2000–2018. године (знам, неки од нас још нису били рођени) обезбедила је финансијска средства у износу од **3,6 милијарди евра**, која су уложена како би се спровеле неопходне реформе у областима попут владавине права, реформе јавне управе, унапређења стандарда заштите животне средине и пољопривреде.

<https://europa.rs/pomoc-eu-republici-srbiji/>

Европска унија је за земље које се налазе у процесу приступања, међу којима је и Србија, основала посебан програм финансијске подршке, који се назива Инструмент ЕУ за претприступну помоћ (ИПА).

200

Србија је један од највећих прималаца средстава ЕУ у свету, а и највећи прималац у региону Западног Балкана, са око 200 милиона евра годишње.

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for notes.

ПУТОВАЊЕ БЕЗ ВИЗА

Да ли знате да у Европску унију можете да путujete без виза?

Да ли знате да то некад није било баш тако једноставно?

Грађанима Србије су до 19. децембра 2009. године, како би путовали у Европску унију, биле потребне визе. Уз неопходну папирологију, одређен финансијски издатак за издавање визе, било је потребно и да одвојите време како бисте чекали у дугим редовима испред амбасада држава чланица ЕУ.

Године 2019. навршава се десет година како то више не изгледа тако. Уколико одлучите да са родитељима или пријатељима викенд проведете у некој од држава које су нам у суседству, које су државе чланице ЕУ или да одете на море – за то више није потребно да планирате много унапред како бисте пред путовање имали и обавезну визу у вашем пасошу.

Да би ово омогућила, Република Србија морала је да спроведе бројне реформе како би олакшала путовања грађанима Србије, без виза. Уз подршку Европске уније, уведени су биометријски пасоши за наше грађане, модернизовани су гранични прелази, унапређене су активности како би се осигурали јавни ред и безбедност и унапредили капацитети државних служби и запослених у њима, с циљем успешног спровођења свих задатака зацртаних у документу „Мапа пута“, који је садржао 42 мерила која је Србија на овом путу морала да оствари.

Поред тога, Србија је са Европском унијом потписала и два додатна

споразума – Споразум о визним олакшицама и Споразум о реадмисији.

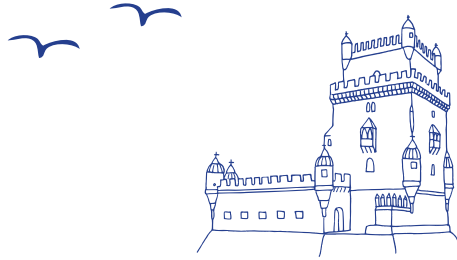
Да бисте путовали у неку од 28 држава чланица ЕУ, изузев Велике Британије и Ирске, као и у четири земље које нису чланице ЕУ, а које су потписнице шенгенског споразума (Исланд, Швајцарска, Норвешка и Лихтенштајн) – потребно је само да имате пасош.

Од 28 држава чланица ЕУ, 23 државе су део шенгенског простора. Велика Британија и Ирска су одлучиле да не учествују у овом облику сарадње, док Хрватска, Румунија, Бугарска и Кипар још увек треба да испуне неке од услова како би биле у могућности да приступе шенгенском простору. И поред тога, у ове државе чланице ЕУ, изузев Велике Британије и Ирске, можете да путujete без виза.

Грађани Србије могу да путују у земље шенгенског простора, у којима могу боравити до 90 дана сваких шест месеци (180 дана), без обзира на то да ли је реч о пословном путовању, усавшавању или о туристичкој посети. Тај период се рачуна од тренутка када први пут уђете на територију, а у оквиру наведених 180 дана. На пример, уколико сте у неку од шенгенских земаља први пут ушли 1. јануара, следећи период од шест месеци почиње да се рачуна 1. јула. Уколико често путujete у земље Шенгена, ви сте одговорни да израчунате колико вам је дана остало у оквиру тог шестомесечног периода.

ПОРТУГАЛ

ПОВРШИНА	92.226 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.276.617
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2%
ГЛАВНИ ГРАД	Лисабон
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1986. године

Национални савет за младе (Conselho Nacional de Juventude – CNJ)

Португал је на првом месту у Европској унији по коришћењу обновљивих извора енергије за грејање у домаћинствима – чак 73,3 одсто.

Лисабон, главни град Португала, 2020. године биће Зелена престоница Европе.

Од укупне територије Европске уније на којој су засађена стабла крушке – 10 процената се налази у Португалу.

Португал је водећи произвођач плута у ЕУ – у 2016. години вредност производње је износила 261 милион евра.²

Амбасада Португала

Туристичка организација Португала

² Извор: Еуростат

СЛОВЕНИЈА

ПОВРШИНА	20.273 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	2.080.908
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Љубљана
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Словеније (Mladinski svet Slovenije – MSS)

Љубљана, главни град Словеније, била је 2016. године Зелена престоница Европе.

Чак 63 одсто територије Словеније налази се под шумом.

Средњошколци у Словенији уче у просеку два или чак три страна језика у школама.

Током три летња месеца (јуна, јула и августа) 2017. године – рођено је 1,3 милиона беба у ЕУ. Од свих рођених беба током ова три месеца, највише их је рођено у Словенији – 5528.

Амбасада Словеније

Туристичка организација Словеније

ДЕЦЕМБАР 2019.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

ПЕТАК

30

СУБОТА

01

НЕДЕЉА

02

ПОНЕДЕЉАК

03

УТОРАК

04

СРЕДА

05

ЧЕТВРТАК

06

ПЕТАК

07

СУБОТА

08

НЕДЕЉА

09

ПОНЕДЕЉАК

10

УТОРАК

11

СРЕДА

12

ЧЕТВРТАК

13

ПЕТАК

14

СУБОТА

15

НЕДЕЉА

16

ПОНЕДЕЉАК

17

УТОРАК

18

СРЕДА

19

ЧЕТВРТАК

20

ПЕТАК

21

СУБОТА

22

НЕДЕЉА

23

ПОНЕДЕЉАК

24

УТОРАК

25

СРЕДА

26

ЧЕТВРТАК

27

ПЕТАК

28

СУБОТА

29

НЕДЕЉА

30

ПОНЕДЕЉАК

31

УТОРАК

01

СРЕДА

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА!

02

ЧЕТВРТАК

03

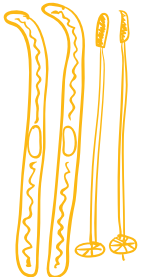
ПЕТАК

04

СУБОТА

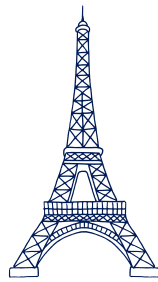
05

НЕДЕЉА

ФРАНЦУСКА

ПОВРШИНА	638.474 км²
Удео у укупној површини ЕУ	14,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	67.028.048
Удео у укупном броју становника у ЕУ	13,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Париз
Француска је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Комитет за националне и међународне односе између младих и неформалних организација за образовање (Comité pour les relations nationales et internationales des associations de jeunesse et d'éducation populaire – Снајеп)

Становници Француске су трећи у ЕУ по потрошњи електричне енергије по глави становника; троше 4,1 MW, док је просек ЕУ 1,6 MW.

У Француској је у 2017. години произведено 1,9 милиона тона сира, што је 19 одсто укупне производње у ЕУ.

Француска је држава чланица која је у 2018. години имала највећу површину заштићених природних подручја – Натура 2000 – чак 549.192 км².

У 2017. години, производњом од 96 милиона тона, Француска је била један од највећих произвођача бундеве на нивоу ЕУ.³

Амбасада Француске

Француски институт у Србији

Француско економско одељење у Србији

Француско-српска привредна комора

Туристичка организација Француске

ЧЕШКА

ПОВРШИНА	78.870 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.649.800
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Праг
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за децу и младе Чешке (Česká rada dětí a mládeže – ČRDM)

Чак 97 одсто младих од 16 до 24 године у Чешкој користи друштвене мреже.

Чешка је, поред Пољске, водећа држава чланица ЕУ по производњи узгајане слатководне рибе, и то посебно шарана.

У Чешкој 62 одсто становништва старости 16–74 године користи интернет како би обављало банкарске услуге.

Чешка је у 2017. години била највећи извозник играчака из Европске уније.⁴

Амбасада Републике Чешке

Туристичка организација Чешке

БЕЛЕШКЕ

Handwriting practice area with multiple horizontal lines. The top line is dotted, followed by solid lines, and then more dotted lines. The page is decorated with snowflake and star icons at the top.

ЕУ У ТВОМ СВАКОДНЕВНОМ ЖИВОТУ – ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕУ

02

АНА

Сви знамо да можемо без проблема да путујемо без додатних прелазака граница унутар ЕУ или да можемо да бирамо где желимо да наставимо студије или школовање. Али да ли знате да у ЕУ можете, рецимо, да купите бицикл у једној држави чланице и да га допремите кући без плаћања царине или попуњавања додатне папирологије?

МАРКО

Исто то важи уколико нешто наручујете преко интернета из неке друге земље ЕУ. То, заиста, додатно поједностављује свакодневни живот грађана и чини многе производе доступним грађанима широм ЕУ.

Али то не важи само за робу или слободно кретање људи.

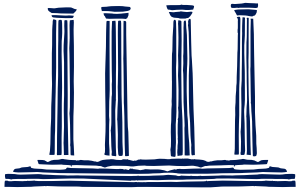

Тако је. Поред робе и људи, Европска унија је радила на усаглашавању и унапређењу оквира који нам данас омогућују да се међу државама чланицама без додатних административних процедура слободно крећу и услуге, али и капитал.

ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Четири слободе Европске уније чине основу функционисања јединственог, унутрашњег тржишта Европске уније у државама чланицама, односно њиховим грађанима гарантују остваривање слобода које се односе на слободно кретање:

- робе
- људи/радника
- услуга
- капитала.

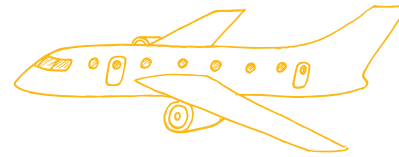
СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБЕ

Једно од првих постигнућа при остварењу ове слободе било је укидање додатних царина и царинских баријера како би роба и производи могли слободно, без додатних трошкова, да се крећу из једне државе чланице у другу државу ЕУ.

Од самих почетака развоја и процеса европског уједињења тежило се укидању различитих препрека у производњи, трговини и пословању, како би се допринело остваривању видљивих користи грађанима широм држава чланица Европске уније. Стварањем јединственог, унутрашњег тржишта, чији основ функционисања представљају ове четири темељне слободе, грађани и грађанке Европске уније остварују и уживају одређен степен користи које им овакав вид унапређења сарадње доноси:

- несметан приступ великој понуди производа широм ЕУ;
- могућности кретања ради путовања, школовања, усавршавања или тражења посла;
- понуда различитих услуга многобројних предузећа ван сопствених држава;
- несметан ток и кретање капитала, који се не огледа само у слободном кретању новца, већ и у кретању инвестиција и кредита.

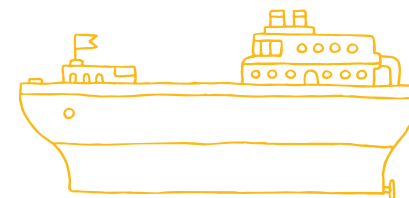
Међутим, царинска и њима слична оптерећења нису једина препрека остварењу ове слободе, јер се роба производи у различитим државама чланицама на различите начине, у складу са националним стандардима.

Како би сви широм тржишта ЕУ имали приступ производима истог квалитета, Европска унија доприноси усаглашавању стандарда производње у државама чланицама или доноси заједничка правила за производњу одређених производа, која важе на целој њеној територији.

ПРОИЗВОД КОЈИ ПОТИЧЕ ИЗ ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ ЧЛанице МОЖЕ ДА СЕ НАЂЕ НА ТРЖИШТУ СВИХ ДРУГИХ ДРЖАВА ЧЛаница ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ БЕЗ ДОДАТНИХ ОГРАНИЧЕЊА, ПО ИСТИМ УСЛОВИМА КОЈИ ВАЖЕ ЗА ИСТИ ИЛИ СЛИЧАН ПРОИЗВОД ТЕ ДРЖАВЕ ЧЛанице ЕУ.

Уклањањем препрека у трговини приликом производње робе и производа доприноси се унапређењу безбедности производа и контроле квалитета, али и унапређењу здравља и квалитета живота грађана широм држава чланица. Наиме, без обзира на то да ли живите у Варшави или у Паризу, стандарди за производњу и постављање лифтова у зградама потпуно су исти и у Пољској и у Француској, као и стандарди за производњу играчака, машина или лекова.

СИСТЕМ ЗА БРЗО УЗБУЊИВАЊЕ О ПРОИЗВОДИМА

Да ли знаш да у Европској унији постоји систем брзог узбуњивања о прехранбеним или другим производима који се налазе на тржишту ЕУ? Уз помоћ овог система омогућена је брза размена информација о производима на тржишту између различитих националних институција свих држава чланица ЕУ и Европске комисије.

Уколико произвођач или дистрибутер у било којој држави чланици открије да је неки производ који он нуди потенцијално опасан по здравље људи, дужан је да о томе обавести своју националну службу, која потом обавештава све друге националне службе држава чланица, након чега се производ повлачи са тржишта из целе ЕУ.

По угледу на европски, у Србији је развијен систем за брзу размену информација о опасним производима – НЕПРО, који је у активnoj примени у Министарству трговине, туризма и телекомуникација.

СЛОБОДА КРЕТАЊА ЉУДИ/РАДНИКА

Путовање широм Европске уније без додатних контрола на границама држава чланица засигурно је једно од највећих постигнућа Европске уније. Поред путовања, као грађанин ЕУ, имате могућности да у другим државама чланицама наставите школовање и усавршавате се под истим условима као и грађани тих држава.

Погледајте неке савете за путовање Европом:

Међутим, ова слобода не обухвата само могућности кретања ради путовања или образовања, она подразумева и неке друге могућности. Те могућности се огледају у тражењу посла или настањивању због посла у другим државама чланицама ЕУ, уз иста права и на исти начин као и држављани те државе чланице, са изузетком послова који су у државној служби.

Све на једном месту:

ЕВРОПСКИ ПОРТАЛ ЗА
МОБИЛНОСТ ПРИ
ЗАПОШЉАВАЊУ – ЕУРЕС

Права која су обухваћена овом слободом обухватају права радника на кретање и боравак у другој држави чланици, али и право чланова њихових породица на боравак у тој држави чланици. Како би подстакла мобилност радника, Европска унија спроводи многе мере како би се ова слобода унапредила, као што је узајамно признавање стручних квалификација радника стечених у другим државама чланицама.

СОЛВИТ

Колико год Европска унија настоји да обезбеди повољно окружење за развој и унапређење права и слобода, често се у пракси може десити да неки прописи, одлуке или, једноставно, администрација могу стати на пут остварењу неког од гарантованих права. Европска унија је развила мрежу СОЛВИТ – којој се, као грађанин или компанија из ЕУ, можете обратити уколико администрација државе чланице не поштује право ЕУ. Услуге ове мреже су бесплатне и њу пружају тела државне администрације у свим државама чланицама, али и на Исланду, у Норвешкој и Лихтенштајну. Циљ мреже је да проблем са којим су се сусрели држављани ЕУ реши у периоду од 10 недеља. Када је реч о кретању људи и радника, Солвит може помоћи приликом признавања стручних квалификација, остваривања права на визу и боравак, око возила и возачке дозволе, накнада за породицу, пензијских давања, накнада за незапосленост, здравственог осигурања, приступа образовању.

СЛОБОДА ПОСЛОВНОГ НАСТАЊИВАЊА И ПРУЖАЊА УСЛУГА

Не само да се радници могу кретати слободно широм ЕУ већ то могу чинити и компаније и грађани који желе да своје пословање започну негде ван своје државе.

Слобода пружања услуга значи да сви држављани држава чланица ЕУ, али и компаније и предузећа са седиштем у једној од држава чланица, могу да бораве на територији друге државе чланице – стално или привремено – како би пружили или добили одређену услугу. Они услугу могу да пружају као и држављани и компаније државе чланице у којој се налазе, без било каквих додатних ограничења или забрана.

НЕ САМО ДА КОМПАНИЈЕ, ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА МОГУ ПРИВРЕМENO ИЛИ ТРАЈНО ДА ПРУЖАЈУ ОДРЕЂЕНУ УСЛУГУ У ДРУГОЈ ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ ВЕЋ МОГУ И ДА ОСНИВАЈУ СВОЈА ПРЕДСТАВНИШТВА И ОГРАНКЕ СВОЈИХ КОМПАНИЈА У ДРУГИМ ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА. ТАКОЂЕ, ГРАЂАНИ ИЗ ДРУГИХ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА МОГУ ДА ИЗАБЕРУ КОЈУ ГОД ЖЕЛЕ ДРЖАВУ ЧЛАНИЦУ ДА У ЊОЈ ОТВОРЕ СВОЈУ ПРВУ КОМПАНИЈУ, ПОКРЕНУ БИЗНИС И ЗАПОЧНУ ПОСЛОВАЊЕ.

СЛОБОДА КРЕТАЊА КАПИТАЛА

Желиш да користиш кредитну картицу у Бечу, Мадриду или Братислави? Унутар Европске уније трошкови трансакције – на мрежи или ван ње – исти су као и код куће. Раније смо поменули да ова слобода не обухвата само слободу кретања капитала, већ и слободу кретања инвестиција, различитих врста зајмова и кредита међу државама чланицама Европске уније.

Поред слободног кретања капитала, ова слобода обухвата и забрану за сва ограничења у плаћањима међу државама чланицама, али и између држава чланица и трећих земаља. То у пракси значи да, као држављанин државе чланице ЕУ, можете у другој држави чланици да отворите рачун у банци, купите некретнину или инвестирате у неки посао. Ово је најмлађа од четири слободе у оквиру јединственог, унутрашњег тржишта и на њеном унапређењу се и даље доста ради, иако је усвајањем евра као јединствене валуте и стварањем еврозоне она значајно напредовала. Ова слобода представља подршку за коришћење и све три слободе о којима смо претходно говорили.

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for notes.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

Све кованице евра имају исто наличје – мапу Европе, док свака држава чланица има сопствени дизајн који је предложила и који користи за лице новчића.

Будући да новац слободно кружи ЕУ, свуда можете добити различите новчиће, али следећи пут обратите пажњу и покушајте да откријете који је симбол на полеђини и којој држави чланици припада.

ЕВРО

Евро је званична валута 19 држава чланица Европске уније. Као јединствена, званична валута, уведен је 2002. године, када је заменио националне валуте тада 12 држава чланица. Бројне су предности постојања јединствене валуте. На пример, не морате стално да прерачунавате у глави трошкове ручка, кафе или сладоледа када сте на одмору. Такође, не морате стално да водите рачуна да ли имате довољно новца код себе и да ли је радно време мењачница завршено.

Такође, велики број пословних људи и компанија не мора да брине о трошковима трансакција, тренутном стању курса на берзи, што, свакако, утиче и на стабилност цена производа и услуга који се нуде грађанима.

Сазнај више о томе како ради Европска централна банка, са седиштем у Франкфурту

Ко чини еврозону и како она функционише

БЕЛЕШКЕ

30

ЈАНУАР 2020.

ПОНЕДЕЉАК

31

УТОРАК

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА!

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

06

ПОНЕДЕЉАК

07

УТОРАК

08

СРЕДА

09

ЧЕТВРТАК

10

ПЕТАК

11

СУБОТА

12

НЕДЕЉА

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

31

ПЕТАК

01

СУБОТА

02

НЕДЕЉА

ШВЕДСКА

ПОВРШИНА	447.424 км²
Удео у укупној површини ЕУ	10%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.230.185
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2%
ГЛАВНИ ГРАД	Стокхолм
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1995. године

Национални савет омладинских организација Шведске (LSU – Sveriges ungdomsorganisationer)

Чак 53,8 одсто укупне потрошње енергије у Шведској долази из обновљивих извора.

Од укупног броја регистрованих аутомобила у Шведској у 2017. години, готово 2,4 одсто су електрични и хибридни аутомобили, што је највећи проценат у ЕУ.

Шведска је држава чланица која има највећи проценат младих од 15 до 24 године који живе самостално, и то 38,3 одсто жена и 40,8 одсто мушкараца.

Чак се 86 одсто становника Шведске слаже са изјавом да се њихов глас рачуна у ЕУ, што је највећи проценат од свих држава чланица.

Амбасада Шведске у Београду

Туристичка организација Шведске

ШПАНИЈА

ПОВРШИНА	505.983 км²
Удео у укупној површини ЕУ	11,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	46.934.632
Удео у укупном броју становника у ЕУ	9,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Мадрид
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1986. године

Савет за младе Шпаније (Consejo de la Juventud de España – CJE)

Шпанија је најпосећенија туристичка дестинација у ЕУ.

Половина свих поморанџи произведених у Европској унији у 2017. години била је из Шпаније.

У Шпанији је у 2018. години 86 одсто домаћинстава имало приступ интернету, што је једнако просеку у ЕУ.

У Шпанији је у 2017. години произведено шест милиона тона маслина, што чини 59 одсто укупне производње маслина на нивоу ЕУ.⁵

Амбасада Краљевине Шпаније

Институт Сервантес у Београду

Туристичка организација Шпаније

БЕЛГИЈА

ПОВРШИНА	30.665 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,7%
БРОЈ СТАНОВНИКА	11.467.923
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Брисел
Белгија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Фламански савет за младе (Vlaamse Jeugdraad)

Савет за младе (Conseil de la Jeunesse)

Белгија је у 2015. години имала највећи проценат рециклаже отпада – преко 80 одсто отпада је рециклирано.

У Белгији 73 одсто становника од 16 до 74 године користи друштвене мреже, што је други највећи проценат у ЕУ.

Белгија је у 2017. години издвојила 2,58 одсто од бруто друштвеног производа (БДП) за истраживање и развој, што је више од просека у ЕУ (2,06 одсто), и налази се на шестом месту, иза Шведске, Аустрије, Данске, Немачке и Финске.

Антверпен, град у Белгији, друга је највећа лука у Европској унији.

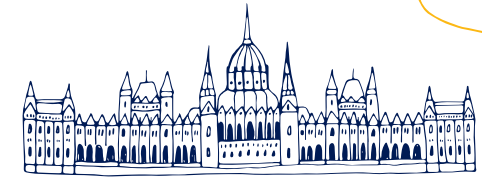
Амбасада Краљевине Белгије

Туристичка организација Белгије

МАЂАРСКА

ПОВРШИНА	93.013 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	9.772.756
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,9%
ГЛАВНИ ГРАД	Будимпешта
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Мађарске (Nemzeti Ifjúsági Tanács – NIT)

У Мађарској је у 2018. години 83 одсто домаћинстава имало приступ интернету.

Мађарска абецеда има 44 слова.

Мађарска је, уз Данску, држава чланица ЕУ у којој становници најрадије бирају бицикл као свакодневни вид превоза – 40,4 одсто.

Мађарска је највећи извозник меда унутар Европске уније. Само у 2018. години Мађарска је у друге државе чланице извезла 20.000 тона меда, што је 14 одсто од укупног извоза унутар ЕУ.⁷

Амбасада Мађарске

Туристичка организација Мађарске

Lined writing area for notes.

МИТОВИ О ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

03

АНА

Сигурна сам да сте негде прочитали да Европска унија прописује да шаргарепе не могу да буду криве.

Знам, и то не само за банане и шаргарепе. Често можемо и да прочитамо и да чујемо приче о томе како Европска унија нешто претерано регулише или чак забрањује.

МАРКО

Хеј, па то су рекли и за банане!

Неколико пута сам прочитао, али и чуо да ће Европска унија, када postanемо држава чланица, да нам забрани употребу ћирилице.

Марко, ћирилица је већ званично писмо Европске уније.

Сада знам да то није тачно. Све што чујем – сада и проверим и знам где могу да прочитам о томе.

Овакве и сличне приче нису само карактеристичне за Србију, већ се са њима суочавају грађани широм Европе. Како бисте боље разумели или додатно истражили и прочитали нешто о овим или сличним причама о Европској унији, ми вам представљамо неколико кратких прича, које су додатно аргументоване.

Верујемо да ће вам овај кратак преглед неких од најчешћих или најпопуларнијих заблуда помоћи да боље разумете како ЕУ функционише, шта нас све чека у процесу приступања Србије ЕУ и да ће вас подстаћи на додатну дискусију са школским другарима и пријатељима о питањима која ће несумњиво утицати на животе свих грађана ове земље.

Европска унија води регистар митова ЕУ и све овакве и сличне приче објашњава пружајући адекватне, исправне и правремене информације.

Ми вам представљамо седам најинтересантнијих заблуда које смо чули и/или прочитали и позивамо вас да нам се придружите тако што ћете са нама поделити или оне које сте чули или ћете нам помоћи да откријемо нове, које ћемо да представимо и објаснимо у будућим издањима Дневника.

Приче које је ЕУ до сада успела да сакупи можете да прочитате на адреси:

Приче о митовима о ЕУ можете да прочитате у публикацији „Митови о ЕУ“, коју је објавило Министарство за европске интеграције Владе Србије, на српском језику:

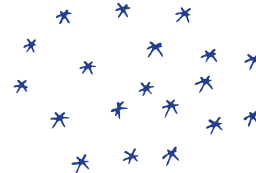
1. У ЕУ НЕЋЕМО МОЋИ ДА ПРОИЗВОДИМО СИР, КАЈМАК И РАКИЈУ

ЕУ не забрањује производњу сира и кајмака, као ни обичај печења и производње ракије. И пошто постанемо држава чланица Европске уније, можемо да наставимо производњу наших аутентичних домаћих производа и да их продајемо на тржишту.

Произвођачи сира и кајмака ће морати да испуњавају минималне услове који су неопходни за производњу, док ће бити и појачано тестирање животиња на заразне болести. Такође, потребно је наставити улагати у опрему за производњу ових аутентичних производа и изградњу објеката у којима је омогућено сигурно чување намирница које се лако кваре, посебно на топлотном времену.

Уколико пожелимо да најбољу породичну ракију понудимо за продају, морамо да испуњимо одређене захтеве који се односе на безбедност прехранбених производа, а који важе у свим државама чланицама ЕУ.

Србија ће, такође, у процесу приступања ЕУ моћи да заштити своју ракију од шљиве под називом „српска шљивовица“, као што је то урадила Чешка 2007. године.

УКОЛИКО СЕ ОВИ АУТЕНТИЧНИ, ТРАДИЦИОНАЛНИ ПРОИЗВОДИ СПРЕМАЈУ САМО ЗА ВЛАСТИТО ДОМАЋИНСТВО И НЕ СТАВЉАЈУ НА ТРЖИШТЕ, ЕВРОПСКА УНИЈА НЕ ПРОПИСУЈЕ НИКАКВА ОГРАНИЧЕЊА, НИ ЗАБРАНЕ.

2. КАЖЕ ЕУ: „НЕМА ВИШЕ КВРГАВИХ ШАРГАРЕПА, ДОК БАНАНЕ МОРАЈУ ДА БУДУ ЗАКРИВЉЕНЕ ПОД ОДРЕЂЕНИМ УГЛОМ“

Воће и поврће које се налази на тржишту ЕУ класификовано је у складу са квалитетом, а критеријуми за класификацију су, између осталог, и величина или облик неког производа.

Међутим, и поред тога што постоје одређене класификације производа, у државама чланицама ЕУ можете да купите и различито закривљене банане, али и квргаве или мање и веће шаргарепе.

Поменуте и постојеће класификације никако не забрањују продају воћа и поврћа које не испуњава услове геометријске савршености, већ постоје како би свима нама који купујемо воће и поврће на тржишту ЕУ омогућила тачне, поуздане и проверљиве информације.

Европска унија одваја значајна средства из свог буџета на годишњем нивоу како би се подржали програми, кампање и унапредила свест потрошача о значају безбедности хране коју свакодневно купујемо и користимо у исхрани.

3. ЕУ ЋЕ ЗАБРАНИТИ ДРВЕНЕ И ВОШТАНЕ БОЈЦИЦЕ

ЕУ је увела мере како би се донео нови стандард који подразумева умањени праг дозвољене количине олова у дрвеним и воштаним бојицама.

Те мере, које су ступиле на снагу у лето 2018. године, омогућавају да наставимо да откривамо своју уметничку страну без страха да ћемо бити изложени тровању оловом. ЕУ овакве мере доноси како би се осигурало да су све играчке на тржишту ЕУ, па самим тим и дрвене и воштане бојице, сигурне и безбедне за све који их користе.

Како би јединствено тржиште Европске уније несметано функционисало, неопходно је да постоје заједнички прописи, јединствени за све, који дозвољавају да се роба и услуге несметано крећу међу државама чланицама, без додатних провера, које одузимају време и утичу да је цена истог производа за потрошаче у другим државама чланицама већа.

4. ЕУ ЗАБРАЊУЈЕ ИГРАЧКЕ КОЈЕ ПРОИЗВОДЕ БУКУ

Овај мит каже да ће ЕУ забранити све играчке које производе неку врсту буке, тако да ћемо ускоро моћи да кажемо збогом звиждаљкама или навијачким клепетаљкама. Ово, ипак, није истина, јер је ЕУ још давне 1988. године донела пропис у складу са којим је сва наша навијачка опрема направљена тако да звукови које производе ти реквизити не прелазе одређени интензитет буке.

5. ЕУ УВОДИ У УПОТРЕБУ СИЈАЛИЦЕ ОПАСНЕ ПО ЗДРАВЉЕ

Један од митова који је постао широко прихваћен у последње време тврди да Европска унија уводи у употребу еколошке сијалице које у себи садрже живу, која је опасна по здравље људи. Да ли је заиста могуће поверовати да би ЕУ, као лидер у заштити наше планете, спроводила мере које би додатно угрозиле наше здравље и стање околине?

Циљ активности које се спроводе на нивоу ЕУ јесте да се постепено, још од 2009. године, забрањује употреба халогених сијалица, које су у септембру 2018. године потпуно избачене из употребе. Грађани широм Европске уније имали су готово десет година да се навикну на ову промену и да у својим домаћинствима уведу употребу такозваних штедљивих сијалица, које су пет пута ефикасније у односу на класичне сијалице и троше од 60 до 80 одсто мање енергије.

Овом заменом смањује се емисија штетног угљен-диоксида, али и на дуже стазе штеди новац домаћинствима.

6. НА ТРЖИШТУ ЕУ МОЖЕТЕ ПРОНАЋИ ИСТЕ ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТОГ КВАЛИТЕТА

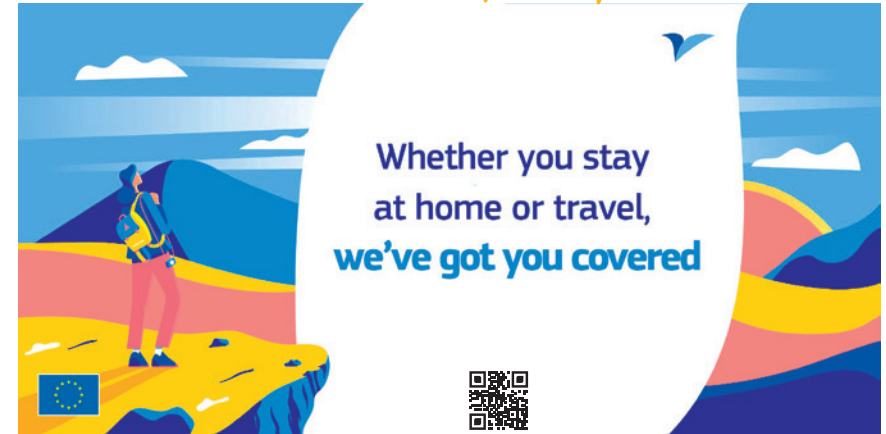
Уколико говоримо о разлици у квалитету и саставу одређених производа – рецимо, чоколаде или крема – на тржишту Србије или на тржишту ЕУ, морамо да знамо да је разлика резултат чињенице да домаћи прописи за производњу ових производа не предвиђају високе стандарде као прописи на нивоу Европске уније.

У процесу приступања Србија усваја велики број прописа који подразумевају достизање високих стандарда за производњу и промет различитих врста производа, попут слаткиша, електричних уређаја, козметике или играчака.

Прописима ЕУ о безбедности хране – грађанима широм ЕУ гарантује се висок степен заштите за све врсте прехранбених производа у свим фазама производње и промета.

Такође, како би сви грађани који живе у државама чланицама и на истоку и на западу ЕУ имали приступ храни и производима истог квалитета, током 2018. године покренута је иницијатива „Нови договор за потрошаче“, у оквиру које је и предложена промена правног прописа – Директиве о непоштеној пословној пракси, у делу који се односи на двоструки квалитет производа.

У наредном периоду различите институције и тела ЕУ радиће на унапређењу правног оквира, као и на специфичним активностима за унапређење права и заштите потрошача на територији ЕУ.

У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ РАЗЛИЧИТЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ТЕЛА ЕУ РАДИЋЕ НА УНАПРЕЂЕЊУ ПРАВНОГ ОКВИРА, КАО И НА СПЕЦИФИЧНИМ АКТИВНОСТИМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВА И ЗАШТИТЕ ПОТРОШАЧА НА ТЕРИТОРИЈИ ЕУ.

7. УЛАСКОМ У ЕУ ГУБИМО ТРАДИЦИЈУ И ОБИЧАЈЕ

Један од највећих митова о Европској унији јесте да ступањем у чланство губимо свој идентитет, културу, обичаје и традицију. Европска унија је заједница држава које заједнички раде на јачању Уније, њених циљева и на остварењу договорених резултата, кроз одређене области политика.

Чланство у ЕУ је добровољно. Тиме што постајемо чланица ЕУ – не губимо идентитет или држављанство Србије, већ добијамо и ново – држављанство Европске уније.

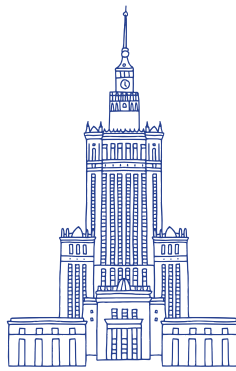
Чланством у Европској унији добијамо право да креирамо правила која се односе или утичу на нас. Добијамо могућност да бирамо наше представнике у Европском парламенту или да на српском језику говоримо у институцијама ЕУ, јер ће он постати један од званичних језика ЕУ, којих сада има 24.

Државе чланице ЕУ заједнички раде на унапређењу сарадње, јер су препознале да на европском нивоу и заједнички остварују интересе и резултате боље и ефикасније него што би то могле да су остале изван Уније.

ПОЉСКА

ПОВРШИНА	311.928 км²
Удео у укупној површини ЕУ	7%
БРОЈ СТАНОВНИКА	37.972.812
Удео у укупном броју становника у ЕУ	7,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Варшава
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет омладинских организација Пољске
(Polska Rada Organizacji Młodzieżowych – PROM)

Свака четврта јабука у ЕУ у 2017. години произведена је у Пољској.

Чак 44 одсто становника Пољске користи интернет за обављање банкарских услуга.

Захваљујући програму Европске уније „Еразмус плус“, 43.000 страних студената је студирало у Пољској.

На скали од 0 до 10 – 7,3 је оцена којом су мушкарци и жене у Пољској оценили квалитет живота, што је више од просека у ЕУ.

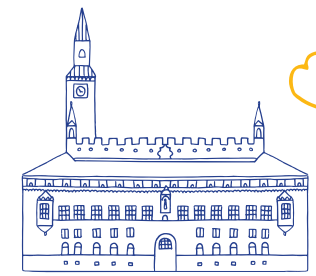
Амбасада Републике Пољске

Туристичка организација Пољске

ДАНСКА

ПОВРШИНА	42.926 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.806.081
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Копенхаген
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1973. године

Савет за младе Данске (Dansk Ungdoms Fællesråd – DUF)

Данска је држава чланица са убедљиво највише компанија које производе електричну енергију – у 2016. години било их је 1350.

У Данској 79 одсто становника старости од 16 до 74 године користи друштвене мреже, што је највећи проценат у ЕУ.

Данска је, поред Финске, држава чланица у којој су жене најзадовољније својим животом – на скали од 0 до 10 оне су дале оцену 8,1.

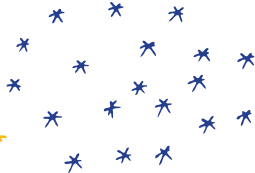
У Данској 32,2 одсто укупне потрошње енергије долази из обновљивих извора.⁸

Амбасада Данске

Туристичка организација Данске

ФЕБРУАР 2020.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

31

ПЕТАК

01

СУБОТА

02

НЕДЕЉА

03

ПОНЕДЕЉАК

04

УТОРАК

05

СРЕДА

06

ЧЕТВРТАК

07

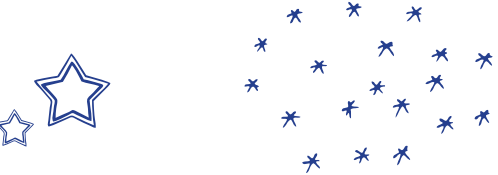
ПЕТАК

08

СУБОТА

09

НЕДЕЉА

10

ПОНЕДЕЉАК

11

УТОРАК

12

СРЕДА

13

ЧЕТВРТАК

14

ПЕТАК

15

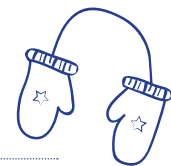
СУБОТА

Дан државности
Републике Србије

16

НЕДЕЉА

17

ПОНЕДЕЉАК

18

УТОРАК

19

СРЕДА

20

ЧЕТВРТАК

21

ПЕТАК

22

СУБОТА

23

НЕДЕЉА

24

ПОНЕДЕЉАК

25

УТОРАК

26

СРЕДА

27

ЧЕТВРТАК

28

ПЕТАК

29

СУБОТА

01

НЕДЕЉА

ЉУДСКА ПРАВА 04

МАРКО

Ана, да ли знаш да ћемо ми, када Србија постане држава чланица Европске уније, поред држављанства Србије, имати још једно – држављанство Европске уније? На нашем пасошу, поред назива Србија стајаће и натпис: Европска унија.

АНА

Да, знам. О томе смо разговарали док смо били на путовању у државама чланицама Европске уније прошле године. Када си држављанин Европске уније, уз права која већ имаш, добијаш и нова права, која ти помажу да одлучујеш о томе како желиш да ЕУ изгледа сутра.

Тако је. Можеш гласати на изборима за Европски парламент, који се организују на сваких пет година, и можеш изабрати ко желиш да те представља у овој институцији ЕУ. Можеш да гласаш на локалним изборима, али можеш и сама да се кандидујеш и да своје идеје заговараш у Европском парламенту.

ПРОМОЦИЈА И ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА

Европска унија ради на промоцији и заштити људских права у два основна правца. Први се односи на заштиту основних људских права грађана Европске уније. Са друге стране, Европска унија спроводи активности чији је циљ промовисање људских права широм света. Европска унија не представља само јединствено тржиште производа и услуга. Европска унија промовише, заговара, унапређује и поштује вредности и права која су утврђена уговорима којима је ЕУ основана, као и она која су побројана у посебном документу који је ЕУ усвојила, а који се назива Повеља о основним правима Европске уније.

ПОВЕЉА О ОСНОВНИМ ПРАВИМА ЕУ

Повеља о основним правима Европске уније документ је Европске уније којим се одређују основна права која Европска унија и њене државе чланице морају да поштују. Она садржи лична, грађанска, политичка, економска и социјална права која уживају грађани ЕУ. Повеља важи на територији целе Европске уније. Морају је поштовати не само државе чланице већ и све институције и сва тела ЕУ. Европска унија спроводи своје активности и доноси правне прописе у складу са Повељом, а судови ЕУ морају спречити примену прописа који је крше.

Европска унија унапређењем поштовања људских права широм своје територије олакшава живот Европљанима који студирају, раде, отварају предузећа и послују широм ЕУ или им помаже да остваре своја права пошто оду у пензију или да ступе у брак.

На међународном плану Европска унија ради на унапређењу и промовисању демократије и људских права у складу са основним вредностима на којима почива – поштовању слобода, демократије, људских права и основних слобода и владавине права. Када осмишљава своје мере, програме и активности које жели спровести у наредном периоду, Европска унија питање поштовања и унапређења људских права ставља као основ за све активности које спроводи.

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОСНОВНИХ ПРАВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Европска унија има своју Агенцију за заштиту основних права, чије је седиште у Бечу, у Аустрији. Агенција својим радом подстиче промоцију и заштиту основних права у оквиру Европске уније, а посебно у областима које се односе на питања дискриминације, приступа правосудју, борбе против расизма и ксенофобије, заштите података, права жртава и права деце.

ВИШЕ О ОВОЈ АГЕНЦИЈИ ЕУ:

ДА ЛИ ЗНАШ ШТА ЈЕ CHARTERPEDIA?

То је интерактивни алат за твој мобилни телефон којим можеш лако да сурфунеш и сазнаш више о 54 члана која су садржана у Повељи, као и да се на једноставан, лак и занимљив начин информираш о својим правима као будућег грађанина ЕУ.

БОРБА ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Забрана дискриминације је једно од основних начела на којима почива Европска унија, које је додатно ојачано и самом Повељом о основним слободама ЕУ. Изричито је забрањена свака дискриминација на основу пола, расног или етничког порекла, вероисповести или уверења, инвалидитета, година старости, мишљења и сексуалне оријентације. Европска унија делује у интересу својих грађана како би спречила дискриминацију у свакодневном животу, на радном месту, али и у активностима које ЕУ предузима на међународном плану.

ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Заштита личних података у Европској унији је основно право, које омогућава да вашим личним подацима мора де се рукује пажљиво и одговорно. Од маја 2018. године у Европској унији је на снази нови правни оквир за заштиту података о личности. Сви који прикупљају ваше личне податке, било којом приликом – дужни су да то чине правилно и за одређену намену, а информације које су прикупљене треба да буду ограничене на оно што је неопходно и не могу да се чувају дуже него што је потребно и прописано. Институције и организације које прикупљају податке у Европској унији дужне су да их заштите од губитка, уништавања или крађе. Уколико, као грађанин ЕУ, нисте задовољни начином на који се обрађују ваши лични подаци – можете да уложите приговор особи, институцији или организацији која их обрађује, а широм ЕУ постоје национална тела за заштиту података којима можете да се обратите.

РОДНА РАВНОПРАВНОСТ

Родна равноправност представља једно од темељних начела Европске уније, које се у Европској унији заговара од њеног оснивања.

Европска унија је препознала пет области којима мора да се посвети посебна пажња како би се напредовало на овом пољу. То су:

- повећање удела жена на тржишту рада и једнако економско учешће жена и мушкараца;
- смањивање разлика у платама и пензијама;
- промоција једнакости полова у доношењу одлука;
- спречавање насиља и подршка жртвама;
- промовисање женских права у свим областима.

Упознај се са радом и активностима Европског института за родну равноправност, чије је седиште у главном граду Литваније – Виљнусу.

ЕВРОПСКИ СТУБ СОЦИЈАЛНИХ ПРАВА #socialrights

Европским стубом социјалних права успоставља се 20 начела за праведнију и инклузивнију Европу. Он представља покретачку снагу социјалне Европе за све њене грађане. Државе чланице Европске уније, у оквиру овог стуба, настоје ујединити активности које воде унапређењу и побољшању свакодневног живота грађана, унапређењу запošљавања, али и повећању економског раста.

Начела и права утврђена стубом подељена су у три категорије:

- једнаке могућности и приступ тржишту рада;
- праведни услови рада;
- социјална заштита и инклузија.

ЗАШТИТА ПРАВА – ЕВРОПСКИ ОМБУДСМАН

Омбудсман је независни орган Европске уније који истражује притужбе на неправилности у поступању институција или других тела ЕУ. Европски омбудсман реагује на неправилности у раду институција ЕУ – непоштовање основних људских права, правних норми или начела добре управе. Те неправилности се могу односити на рад администрације, дискриминацију, неправичност, злоупотребу власти, ускраћивање одговора, ускраћивање права на информације, непотребно одуговлачење итд.

Help in accessing EU documents faster
European Ombudsman 'Fast-Track'

- 1 EU institution/body confirms it will not give you access to a document
- 2 You submit a complaint to the European Ombudsman
- 3 Ombudsman decides within five working days if she can inquire into it
- 4 Ombudsman aims to take a decision within 40 working days

ИСКОРИСТИ ПРАВА – ЕВРОПСКА ГРАЂАНСКА ИНИЦИЈАТИВА

Сви грађани ЕУ, уколико су забринути за неки проблем или сматрају да ЕУ треба нешто да предузме у вези са одређеним питањем, могу започети прикупљање потписа за Европску грађанску иницијативу. Уколико се са њима сложи милион других грађана, из најмање седам држава чланица Европске уније, Европска комисија ће размотрити предлагање новог прописа за решавање проблема који су предложили грађани који су потписали иницијативу.

EUROPEAN
WATER MOVEMENT

Прва Европска грађанска иницијатива која је предата Европској комисији јесте иницијатива „Право на воду” (Right2Water), током које је прикупљено 1,6 милиона потписа грађана широм ЕУ.

САЗНАЈ ВИШЕ:

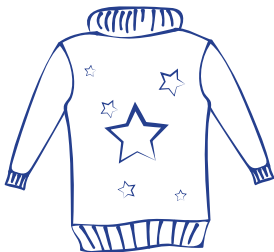

ПОГЛЕДАЈТЕ И КОЈЕ СУ
ТРЕНУТНО АКТИВНЕ:

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ МЛАДИХ

Европски парламент младих (ЕПМ) основан је 1987. године у Француској ради развијања политичке дебате, неговања интеркултурног дијалога и размене различитих идеја. Европски парламент младих има чланове у 40 земаља и ван држава чланица ЕУ, а обухвата више од 20.000 младих Европљана. Један од основних циљева јесте подстицање младих да преузму иницијативу и активно учествују у процесима доношења одлука.

EUROPEAN YOUTH PARLIAMENT

Укључи се и ти у Европски парламент младих Србије.

Основна делатност Европског парламента младих Србије јесте организација конференција, заседања која представљају симулацију процеса доношења одлука у Европском парламенту. На овим догађајима, учесници, подељени у радне групе (комитете), расправљају о друштвено актуелним темама, покушавају да идентификују неке проблеме и предложе решења која треба да формулишу у званичном документу – резолуцији. Финални део сваког заседања јесте дебата на Генералној скупштини, где сваки одбор представља своја решења проблемâ о којима су расправљали.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

У процесу приступних преговора, Србија са Европском унијом о питањима заштите и унапређења људских права преговора у оквиру Поглавља 23 – Правосуђе и основна права. Србија има успостављен правни и институционални оквир за заштиту основних права. Поштовање људских права гарантовано је и Уставом Србије. У складу са оценама Европске комисије, представљеним у Годишњем извештају о Србији за 2019. годину, Србија је унапредила правни оквир о националним мањинама, а буџетски фонд за националне мањине додатно је повећан. Постигнут је даљи напредак у области образовања, усвојен је и нови Закон о уџбеницима, којим се поједностављује поступак увоза и одобравања уџбеника на језицима националних мањина.

ТАКОЂЕ, УСВОЈЕН ЈЕ НОВИ ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА ЛИЧНОСТИ РАДИ УСКЛАЂИВАЊА СА НОВИМ ПРАВНИМ ОКВИРОМ ЕУ У ОВОЈ ОБЛАСТИ. КАДА ЈЕ РЕЧ О ЗАБРАНИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ПРАВНИ ОКВИР ЈЕ УГЛАВНОМ У СКЛАДУ СА ОНИМ НА НИВОУ ЕУ, А ПОВЕРЕНИЦА ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ УЧЕСТУЈЕ У РАДУ ЕВРОПСКЕ МРЕЖЕ ТЕЛА ЗА РАВНОПРАВНОСТ.

КИПАР

ПОВРШИНА	9253 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,2%
БРОЈ СТАНОВНИКА	875.898
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Никозија
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Кипра (Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου – ΣΥΝΚ)

Кипар је, поред Малте, једина држава у ЕУ у којој не постоји ниједан километар пруге.

Кипар је међу три државе чланице са највећим бројем зубара – 104 зубара на 100.000 становника.

У 2015. години на Кипру је рециклирано 64 одсто пластичног амбалажног отпада, што је више од просека на нивоу ЕУ (42,4 одсто).

Чак 69 одсто становника Кипра старости од 16 до 74 године користи друштвене мреже, што је један од највећих процената у ЕУ.

Амбасада Републике Кипар

Туристичка организација Кипра

ИРСКА

ПОВРШИНА	69.946 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,6%
БРОЈ СТАНОВНИКА	4.904.226
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,9%
ГЛАВНИ ГРАД	Даблин
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1973. године

Национални савет за младе Ирске (National Youth Council of Ireland – NYCI)

Током 2017. године 17,2 одсто становника Ирске одлучило се за Шпанију као омиљену туристичку дестинацију.

Ирска је држава чланица са највећим процентом високообразованих мушкараца старости 25–64 године. Високо образовање има 42,8 одсто мушкараца.

Чак 85 одсто становника Ирске оптимистично је када је реч о будућности Европске уније, што је највећи проценат од свих држава чланица.

Према подацима из 2018. године, 16 одсто становника Ирске старости 16–74 године никада није користило интернет.

Почасни конзулат Ирске

Туристичка организација Ирске

МАРТ 2020.

24

ПОНЕДЕЉАК

25

УТОРАК

26

СРЕДА

27

ЧЕТВРТАК

28

ПЕТАК

29

СУБОТА

01

НЕДЕЉА

02

ПОНЕДЕЉАК

03

УТОРАК

04

СРЕДА

05

ЧЕТВРТАК

06

ПЕТАК

07

СУБОТА

08

НЕДЕЉА

09

ПОНЕДЕЉАК

10

УТОРАК

11

СРЕДА

12

ЧЕТВРТАК

13

ПЕТАК

14

СУБОТА

15

НЕДЕЉА

16

ПОНЕДЕЉАК

17

УТОРАК

18

СРЕДА

19

ЧЕТВРТАК

20

ПЕТАК

21

СУБОТА

22

НЕДЕЉА

23/30

ПОНЕДЕЉАК

24/31

УТОРАК

25

СРЕДА

26

ЧЕТВРТАК

27

ПЕТАК

28

СУБОТА

29

НЕДЕЉА

БЕЛЕШКЕ

ЛИТВАНИЈА

ПОВРШИНА	65.286 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	2.794.184
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,5%
ГЛАВНИ ГРАД	Виљнус
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Литваније (Lietuvos jaunimo organizacijų taryba – LiJOT)

Литванија је држава чланица са највећим процентом високообразованих становника старости од 30 до 34 године – 58 одсто.

У 2018. години Литванија је била једна од две државе чланице са највећим уделом жена експерата у ИТ индустрији – 25 одсто.

Од укупног броја лекара у Литванији, више од две трећине чине жене.

Чак 61 одсто становника Литваније користи интернет за обављање банкарских услуга, што је изнад просека Европске уније (54 одсто).

Амбасада Литваније у Будимпешти надлежна је за Србију.

Туристичка организација Литваније

ГРЧКА

ПОВРШИНА	131.692 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,9%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.722.287
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Атина
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1981. године

Национални савет за младе Грчке (Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας – Ε.ΣΥ.Ν.)

Грчка је, поред Шпаније и Француске, највећи произвођач козјег и овчјег млека у Европској унији у 2017. години.

Чак 96 одсто младих узраста од 16 до 24 године у Грчкој користи друштвене мреже.

Грчка има највећи проценат самозапослених особа на нивоу Европске уније – чак 30 одсто.

Грчка је држава чланица са највећим бројем лекара у Европској унији – 659 лекара на 100.000 становника.

Амбасада Грчке

Хеленски фонд за културу у Београду

Туристичка организација Грчке

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for notes

ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ КРОЗ ПРОГРАМ „ЕРАЗМУС ПЛУС”

05

О ПРОГРАМУ

„Еразмус плус” је програм Европске уније који обезбеђује финансирање пројеката за сарадњу у три области:

- образовање
- млади
- спорт.

У области **образовања** кроз програм „Еразмус плус” Европска унија тежи да унапреди развој свих нивоа образовања, ојача везе између формалног и неформалног учења и направи лакшу транзицију према тржишту рада.

Европска унија кроз овај програм доприноси да се **млади** активно укључе у грађанско друштво, да развију и унапреде своје лидерске вештине и, кроз различите програме размене, помаже унапређењу једне од основних вредности на којима ЕУ почива – солидарности, али и нуди могућност младима да упознају и разумеју друге културе широм европског континента.

Кроз различите пројекте у области **спорта** који се финансирају кроз овај програм – Европска унија доприноси унапређењу сарадње и умрежавања између спортских организација, али и пружа подршку пројектима који

промовишу здраве аспекте бављења спортом, као и једнаке могућности за све који желе да се баве њиме.

Програм је добио назив по Еразму Ротердамском. Еразмо је био филозоф, теолог и хуманиста и залагао се за теорију да контакт са другим земљама доноси ново знање и искуство. И сâм је боравио и радио у различитим земљама Европе у потрази за различитим искуствима. Само у периоду 2014–2020. Европска унија је омогућила да више од четири милиона Европљана имају могућност да се савршавају, студирају или учествују у програмима размене искуства широм Европе, и то не само студенти. У програму могу да учествују и наставници у средњим школама, млади, омладински радници, наставно особље.

Преко пројеката које финансира „Еразмус плус“ ученици у основном и средњем образовању у могућности су да одлазе на краткотрајне размене у земље ЕУ управо са циљем целоживотног учења, учења заснованог на раду и партнерства са привредом. „Еразмус плус“ доноси погодности свима – студентима, практикантима, професорима, волонтерима, административним радницима и младима. Циљ је да се кроз могућности које постоје у оквиру програма унапреде вештине и изгледи за добијање посла.

Србија учествује у програму „Еразмус плус“ од самог почетка, али је до сада спадала у ред тзв. партнерских земаља, које су имале ограничену могућност учешћа.

ОД ФЕБРУАРА 2019. ГОДИНЕ, СРБИЈА ЈЕ ДОБИЛА СТАТУС ПУНОПРАВНЕ ЧЛанице ПРОГРАМА „ЕРАЗМУС ПЛУС“, КОЈИ ИМА ЈОШ САМО ПЕТ ЗЕМАЉА КОЈЕ НИСУ ЧЛанице ЕУ, ЧИМЕ ЈЕ УСПЕХ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ОВОМ ПРОГРАМУ ЈОШ ВЕЋИ, КАО И УГЛЕД ЗЕМЉЕ НА СВЕТСКОМ НИВОУ, С ОБЗИРОМ НА ТО ДА У ПРОГРАМУ МОГУ ДА УЧЕСТВУЈУ СВЕ ЗЕМЉЕ СВЕТА.

То, такође, значи да ће буџет за финансирање пројеката сада бити већи, с тим што ће одређени делови програма, као што су основно и средње образовање, бити у повољнијем положају.

Да ли желите да наставите студирање на неком од универзитета широм Европе?

Да ли знате да можете да одете на размену студената у трајању од неколико месеци до годину дана?

Желите да завршите мастер студије без плаћања школарине на страном универзитету?

АНА

Звучи интересантно?

МАРКО

Све ово за нас, али и за наше вршњаке из Европе, не би било могуће да Европска унија није покренула специфичан програм, који данас зовемо „Еразмус плус“, чији је циљ да омогући појединцима да унапреде своје знање, вештине, размене искуства посетама различитим институцијама и организацијама широм Европе.

Марко, ти ћеш следеће године на факултет. Да ли си размишљао о томе да се пријавиш за неки програм који нуди „Еразмус плус“?

Наравно. Чак сам направио и листу предности које ми програм „Еразмус плус“ доноси. Сада ћу да ти представим све што сам сакупио и сазнао о предностима за студенте у оквиру овог програма.

КАКВЕ ПРЕДНОСТИ ПРОГРАМ „ЕРАЗМУС“ НУДИ СТУДЕНТИМА?

- Можете студирати у другој земљи 3–12 месеци.
- Европски систем преноса бодова (ЕСПБ) значи да ће сви поени које сте стекли на одабраном страном универзитету током размене бити урачунати на вашем матичном универзитету.
- Један семестар који сте завршили на другом универзитету или пак цела година студија заиста ће унапредити вашу биографију.
- Ово је одличан начин да упознате нове људе и другачију културу.
- То је важан корак у вашем осамостаљивању, али и мотивација да наставите са даљим образовањем или да стечено знање искористите у пракси.
- Унапредићете знање страног језика.
- Ово је прилика да стекнете пријатеље за цео живот, а можда се и заљубите!

ЈУБИЛЕЈ

„Еразмус“ је 2017. године прославио првих 30 година. Током ових 30 година створена је изванредна генерација људи који су били у прилици да буду део програма и да добију искуство које им је променило живот и који су данас стратешки важни за будућност Европе. И то не само студенти у оквиру програма „Еразмус“ већ и сви који су током студија живели у иностранству значајан период свог живота. Они представљају прву и истинску генерацију Европљана – „Еразмус“ генерацију.

И од првих корака, давне 1987. године, најлепши резултат ове иницијативе и програма јесте једна генерација, чији део можеш бити и ти.

АЛУМНИ ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОГРАМА „ЕРАЗМУС“ У СРБИЈИ

Делегација Европске уније у Србији 2010. године је у сарадњи са Фондацијом Темпус оформила мрежу алумниста програма „Еразмус Мундус“ за кориснике из Србије. Циљ њеног оснивања је умрежавање алумниста и посредовање у успостављању контаката између потенцијалних послодаваца и студената и дипломаца програма „Еразмус Мундус“.

Главне активности Алумни мреже подразумевају организацију каријерних догађаја за алумнисте, као и прослеђивање информација алумнистима о конкурсима заинтересованих компанија.

„Еразмус плус”, поред образовања, стипендира и разне друге размене – спортске, омладинске, волонтерске, као и програме доживотног учења.

ВОЛОНТЕРСКИ ПРОЈЕКТИ

Волонтерски пројекти, раније познати као Европски волонтерски сервис (ЕВС), више од 20 година пружају младима прилику да волонтирају у иностранству. На тај начин људи дају лични допринос остваривању циља у који верују – било да се ради о солидарности са избеглицима и мигрантима, животной средини, активностима за децу или старе, културним догађајима итд. За учешће се могу пријавити **млади који имају између 17 и 30 година**. Сваки волонтер добија новац за путне трошкове и трошкове смештаја, као и џепарац и осигурање.

Прочитај више у поглављу 10.

ЕВРОПСКЕ СНАГЕ СОЛИДАРНОСТИ

Европске снаге солидарности су нова иницијатива Европске уније, покренута 2016. године, којом се дају могућности младима да волонтирају или раде, у својим земљама или у иностранству, на пројектима који су од користи заједницама и људима широм Европе. Сви млади који учествују у Европским снагама солидарности морају се сложити с њиховом мисијом и њиховим начелима, те их се придржавати.

МИСИЈА И НАЧЕЛА

За Европске снаге солидарности можете се регистровати са пуних 17 година, али не можете започињати пројекте док не напуните 18 година, а учешће на пројектима је доступно свима старости до 30 година. Учешће је могуће и за младе који долазе из Србије. Пројекти у којима можете учествовати су разноврсни, као што су помоћ у спречавању природних катастрофа или у обнови након катастрофа, помоћ у центрима за тражиоце азила, рад на пројектима који се тичу климатских промена, обновљивих извора енергије, значаја поштовања људских права, али и пројекти којима се унапређују и промовишу спорт и култура. Пројекти за које се пријавите могу трајати од два месеца до дванаест месеци.

Учествовање у пројекту Европских снага солидарности за сваку младу особу биће важно постигнуће, а може да буде и битна предност приликом пријављивања за посао или за наставак школовања.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТЕ?

Истражи могућности и пријави се:

Сазнај више:

КАКО ЕВРОПСКА УНИЈА ПОДРЖАВА И ПОДСТИЧЕ СПОРТ?

АНА

Спорт је свима омиљена забава – било да тренирамо, учествујемо у утакмицама на школском игралишту или само пратимо омиљене спортове на телевизији.

МАРКО

Ја се баш радујем свим тимским такмичењима и гласно навијам за Србију. А да ли сте знали да и Европска унија промовише спорт и доприноси његовом развоју, као и да организује догађаје на којима и ми можемо да учествујемо?

Европска унија подржава унапређење спорта и промовише друштвене и економске предности учествовања у спортским и физичким активностима, али спроводи и разне активности које доприносе сузбијању постојећих претњи спорту, као што су намештање утакмица, насиље повезано са спортом и допинг.

Европска унија организује и подржава различите иницијативе којима се промовишу и унапређују спортске активности широм Европе, као што су Европска недеља спорта и Европски спортски форум.

Најновије истраживање о спорту и физичкој активности на нивоу ЕУ, из 2017. године, показало је да двоје од

пет Европљана (40 одсто) вежба или се бави спортом најмање једном недељно, укључујући и седам одсто њих који то чине редовно (најмање пет пута недељно). Међутим, скоро половина испитаника који су учествовали у овом истраживању (46 одсто) никада не вежба нити се бави неком спортском активношћу.

Уколико погледамо државе чланице Европске уније, највећи проценат оних који се редовно баве спортом живе у:

- Финској (69 одсто)
- Шведској (67 одсто)
- Данској (63 одсто).

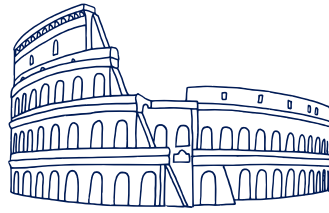
Организације и институције из Србије активне у области спорта, укључујући јавна тела, могу да се пријаве за пројекте у области спорта у оквиру програма „Еразмус плус”. Ипак, без обзира на то што пројекте подносе организације, кроз њих се отварају шансе за учешће појединаца.

Кроз пројекте у оквиру компоненте унапређења партнерства, организације и институције раде на јачању европских мрежа у области спорта, али и предлажу различите активности које воде ка развоју и ширењу добрих пракси у области спорта, унапређењу едукације и тренинга. Такође, кроз подржане активности широм Европе ради се на подизању свести о додатној вредности коју спорт и физичка активност имају за лични, друштвени и професионални развој појединаца, као и на промоцији и повезивању спорта и здравља, образовања и младих. Такође, кроз програм се подржава и организација непрофитних спортских догађаја, који могу бити организовани не само у једној земљи већ и у неколико земаља истовремено. Путем ових догађаја промовишу се учешће у спортским активностима, једнаке могућности за све, унапређење здравог начина живота, али и могућности за дружење и волонтирање.

ИТАЛИЈА

ПОВРШИНА	302.073 км²
Удео у укупној површини ЕУ	6,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	60.359.546
Удео у укупном броју становника у ЕУ	11,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Рим
Италија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Национални форум за младе Италије (Forum Nazionale dei Giovani)

Италија је земља која је задужена за једну четвртину укупне производње намештаја од дрвета у Европској унији.

У 2017. години у Европској унији на крстарење морем кренуло је седам милиона путника. Од тог броја, 1,9 милиона путника је своје путовање започело у Италији, што је највећи број на нивоу ЕУ (27 одсто).¹⁰

У 2018. години Италија је произвела 435 милиона литара сладоледа, што је 13,7 одсто од укупне производње на нивоу ЕУ.¹¹

Италијански град Матера је Европска престоница културе у 2019. години, заједно са Пловдивом, у Бугарској.

Италијанска агенција за спољну трговину — канцеларија у Београду

Амбасада Италије

Туристичка организација Италије

Италијански институт за културу у Београду

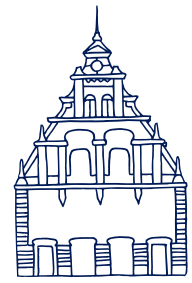

¹⁰ Извор: Еуростат

¹¹ Извор: Еуростат

ЛЕТОНИЈА

ПОВРШИНА	64.586 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,4%
БРОЈ СТАНОВНИКА	1.919.968
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Рига
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Летоније (Latvijas Jaunatnes padome – LJP)

Летонија има највише жена у односу на број мушкараца у ЕУ – 118 жена на 100 мушкараца.

Летонија је држава чланица са највећим бројем жена на менаџерским позицијама и уједно једина држава где жене чине више од половине запослених на овим позицијама – чак 56 одсто.

У Летонији 37,6 одсто укупне потрошње енергије долази из обновљивих извора.

Летонија је једна од држава чланица Европске уније у којој је забележен највећи проценат особа које читају више од 12 књига годишње.

Амбасада Летоније у Атини надлежна је за Србију.

Туристичка организација Летоније

АПРИЛ 2020.

30

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for April 30th (Monday).

31

УТОРАК

Handwriting practice lines for April 31st (Tuesday).

01

СРЕДА

Handwriting practice lines for April 1st (Wednesday).

02

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for April 2nd (Thursday).

03

ПЕТАК

Handwriting practice lines for April 3rd (Friday).

04

СУБОТА

Handwriting practice lines for April 4th (Saturday).

05

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for April 5th (Sunday).

06

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for April 6th (Monday).

07

УТОРАК

Handwriting practice lines for April 7th (Tuesday).

08

СРЕДА

Handwriting practice lines for April 8th (Wednesday).

09

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for April 9th (Thursday).

10

ПЕТАК

Handwriting practice lines for April 10th (Friday).

11

СУБОТА

Handwriting practice lines for April 11th (Saturday).

12

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for April 12th (Sunday).

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

ЖИВОТНА СРЕДИНА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

06

113

2019/2020.

ЗЕЛЕНА И ОДРЖИВА ЕВРОПА

Животна средина превазилази политичке и правне оквире и границе које је створио човек. Основни циљ јесте да се побољша квалитет животне средине, заштити здравље

људи, постигне мудро и рационално коришћење природних ресурса и унапреде међународне мере за решавање глобалних или регионалних проблема у заштити животне средине.

АНА

Срећна сам што Европска унија помаже да се заштити наш орао крсташ. То је орао који живи у Србији. То је орао који се налази на нашој застави, орао по коме смо дали надимак нашој националној репрезентацији. Знаш ли, Марко, да их данас у Србији има само два?

МАРКО

Наравно, постоје посебни програми у земљама ЕУ намењени очувању природних резервата и станишта. Зато морамо и ми више да се позабавимо овом темом и видимо како можемо да допринесемо не само очувању орла са наше заставе већ и других угрожених врста, наше природе и, уопште, наше планете.

112

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

Грађани Европске уније уживају неке од највиших стандарда заштите животне средине у свету. Заједно са владама држава чланица ЕУ утврђени су јасни циљеви који доприносе обликовању и спровођењу политике у области заштите животне средине до 2020. године. О заштити животне средине мора се размишљати и на дуге стазе, па је ЕУ поставила и средњорочне циљеве до 2030. године, као и дугорочну визију свега онога што још треба да се уради до 2050. године. Заштиту животне средине, постављену на овај начин, Европска унија спроводи помоћу посебних истраживачких програма, различитих правних прописа које усваја у области заштите животне средине и финансирања различитих подухвата ради остварења зацртаних мера и предвиђених активности.

Од 70-их година прошлог века, када је ЕУ поставила питање заштите животне средине на своју агенду, изазови са којима се тада сусретала били су значајно различити од данашњих. У почетку, фокус Европске уније у овој области био је на заштити угрожених врста и побољшању квалитета ваздуха, побољшању воде за пиће, као и смањењу емисија великих загађивача природе.

Будући да је у свим овим областима постигла значајне резултате током деценија рада, данас се ЕУ суочава са новим изазовима у овој области и препознаје значај повезаности и утицаја различитих тема, као и усмеравања и повезивања активности, циљева и постигнућа у неколико области, као што су пољопривреда, енергетика, саобраћај, рибарство, истраживање и иновације.

НАТУРА 2000

Мрежа ЕУ НАТУРА 2000 штити ретке и угрожене врсте, као и њихова станишта. Преко 27.000 подручја је већ део мреже, која покрива преко 18 одсто територије Европе, као и шест одсто њене морске територије. Многа подручја се налазе у близини великих градова. Уз помоћ НАТУРА претраживача можеш да откријеш где се све налазе – можда чак у близини града који ускоро посећујеш или чак твоје куће.

Истражи и откриј ова подручја и упознај неке од заштићених природних врста.

18%

**ТЕРИТОРИЈЕ ЕВРОПЕ ЈЕ
ПОКРИВЕНО МРЕЖОМ
НАТУРА 2000**

Европска унија спроводи активности у различитим областима с циљем заштите и унапређења наше планете: уклања загађења на самом извору, умањује загађење воде и ваздуха, спроводи активности у пољу борбе против климатских промена, спроводи координисани приступ у области управљања отпадом, заштите биодиверзитета, природе и земљишта, заштите од буке, хемикалија и пестицида,

али и унапређује ефикасно управљање ресурсима и промоцију принципа циркуларне економије. „Загађивач плаћа” један је од кључних принципа којим ЕУ укључује свест сваког појединца о важности очувања животне средине.

Д а ли знаш да је Европска унија заштитила 500 врста птица? То су дивље птице које су у опасности од изумирања, а које ЕУ штити захваљујући свом правном оквиру у овој области.

Сваке године скоро 20 одсто укупног буџета ЕУ намењено је пројектима који припремају грађане, државе и заједнице за климатске промене. У наредном буџетском периоду, који почиње од 2021. године, за ове потребе издвајаће се 25 одсто укупног буџета ЕУ.

ЕУ помаже заједницама да се прилагоде последицама климатских промена обнављањем мочварних подручја и зелених површина, како би се створиле природне баријере против подизања нивоа мора. Такође, ЕУ подстиче ширење зелених површина са циљем борбе против загађења ваздуха и топлотних промена. ЕУ чак проналази начине и за штедњу воде.

КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Европска унија је светски предводник у борби против климатских промена. **Правила која Европска унија доноси у овој области траже да државе чланице инвестирају у обновљиве изворе енергије, а да, на пример, произвођачи аутомобила у Европи предузму мере за смањење емисија из аутомобила, камиона или мотора које производе, онако како је то предвиђено правним оквиром који је ЕУ усвојила.**

У 2017. години обновљиви извори енергије чинили су 17,5 одсто бруто финалне потрошње енергије у Европској унији. То је готово двоструко више него 2004. године.

ДА ЛИ СТЕ ЧУЛИ ЗА #FRIDAYSFORFUTURE?

„Петак за будућност” је покрет који је настао у августу 2018. године, када је тада 15-годишња Грета Тунберг, ученица из Шведске, седела испред шведског парламента сваког петка три недеље заредом како би протестовала због недостатка активности у борби против климатских промена. Она од септембра исте године протестује испред парламента сваког петка, али у томе више није сама. Придружило јој се хиљаде и хиљаде ученика, младих и одраслих широм света, који захтевају јасне и циљане активности како би се изборили са последицама климатских промена. Грета је говорила на многим важним скуповима широм света, представљајући светским политичарима напоре и забринутост младих за своју будућност, добробит и опстанак планете на којој живимо.

Прочитајте неке од њених говора:

Грета протестује и док траје распуст; погледајте и сами:

Да ли знате да су питања која се тичу животне средине и климатских промена уско везана за питања која се односе на још једну врло битну политику и област у којој ЕУ спроводи активности – енергетику? ЕУ је поставила одређене циљеве до 2030. године, а који су заједнички за питања и енергије и климе.

Сигурно сте чули за:

- смањење гасова са ефектом стаклене баште за најмање 40 одсто;
- пораст коришћења обновљивих извора енергије за 32 одсто;
- унапређење енергетске ефикасности за 32,5 одсто.

Државе чланице ЕУ су обавезне да у периоду од 2021. до 2030. године развијају интегрисане јавне политике у области енергетике и климатских промена.

ПРОГРАМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ – „LIFE”

Овај програм Европске уније је намењен за финансирање активности које су усмерене на унапређење животне средине и борбу против климатских промена. У периоду од 2014. до 2020. године за њега је било издвојено 3,4 милијарде евра. Имајући у виду значај и потребу за снажнијим мерама у области заштите наше животне средине и климатских промена, Европска комисија је предложила да се повећа буџет за овај програм у наредном буџетском циклусу, у периоду од 2021. до 2027. године, и то на 5,45 милијарди евра.

Овај програм ће у новом циклусу бити фокусиран на следеће области:

- природу и биодиверзитет;
- циркуларну економију и квалитет живота;
- прилагођавање на климатске промене;
- чисту енергетску транзицију.

Погледајте пројекте широм Европе који су подржани кроз овај програм:

РЕЦИ ПЛАСТИЦИ: „НЕ, ХВАЛА!”

Када било ко од нас баца кесу у којој је био сендвич, кутију од салате или боцу воде након ручка – оне једноставно не нестају, већ постају отпад. Пластика коју користимо, па бацамо – завршава у парковима у нашем граду, у рекама и морима и уништава природни и биљни живот у тим стаништима, јер су потребне стотине година да би се разградила.

Европска унија се озбиљно и снажно залаже за смањење количине пластичног материјала који користимо, бацамо, али и за замену пластичне амбалаже – посебно оне за једнократну употребу – амбалажом која се може рециклирати, и то најкасније до 2030. године.

У Европској унији се годишње произведе преко 28 милиона тона пластичног отпада. Рециклира се мање од 30 одсто те количине, док се остатак спаљује или одлаже на депоније, што узрокује велике економске губитке, јер производи имају кратак циклус коришћења.

У јануару 2018. године ЕУ је донела прву стратегију за пластику, која треба да регулише токове производње, употребе и одлагања пластике, те да подстакне прелазак на циркуларну економију. Прописан је и низ мера које треба да осигурају успех поменуте стратегије.

Постављена је визија европске економије, у којој је индустрија пластике паметна и одржива, подстиче економски развој, отвара нове гране привреде, могућности за улагања и доноси нове послове. Европска унија мерама које су предложене у оквиру ове стратегије усмерава своје деловање у овој области како би решила проблеме који настају употребом пластике. Стратешки правац развоја који је ЕУ на овом путу одабрала подстиче економију, иновације, отвара нова радна места и истовремено обезбеђује чистију и здравију животну средину.

28

милиона тона пластичног отпада се произведе годишње у Европској унији

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

У заштиту животне средине и борбу против климатских промена у Србији уложено је 600 милиона евра – ЕУ је уложила 404 милиона, док је Србија уложила 196 милиона евра. Захваљујући инвестицијама у неким од кључних области, грађани Србије уживају у чистијем ваздуху, води и земљишту.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У заштиту животне средине и борбу против климатских промена у Србији уложено је 600 милиона евра – ЕУ донирала €402 милиона, Србија уложила €196 милиона

За више информација: www.europa.eu

НАЈВАЖНИЈЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Аутоматско мерење квалитета ваздуха, 28 мерних станица

НАТУРА 2000 развијена мрежа за заштиту природе

Изграђени погони за прераду отпадних вода у Суботици, Шапцу, Лесковцу, Кули, Врбасу

Изграђени системи водоснабдевања у Пожаревцу, Инђији, Петровцу на Млави и Великом Градишту

Цивилна заштита Реконструкција 15км насила дуж Дрине и Саве у Мачви

Чистији ваздух

Чистија вода

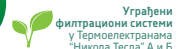
Чистије земљиште

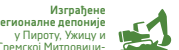
Инсталирана опрема за мерење емисије штетних супстанци у ТЕНТ-у А и Б и Термоелектрани "Колубара А"

Изграђен систем за одлагање пепела у Термоелектрани "Никола Тесла" Б

Уграђени филтрациони системи у Термоелектранама "Никола Тесла" А и Б

Изграђене регионалне депоније у Пироту, Ужицу и Сремској Митровици-Шабац као и у Суботици

Развијен систем за управљање здравственим отпадом - 50 здравствених установа добило је подршку отпаду, - 120 аутомата и 78 возила за отпад и транспорт отпада

Уз помоћ ових средстава обезбеђено је 28 мерних станица за аутоматско мерење квалитета ваздуха, изграђени су погони за прераду отпадних вода у Суботици, Шапцу, Лесковцу, Кули и Врбасу, изграђени су системи водоснабдевања у Пожаревцу, Инђији, Петровцу на Млави и Великом Градишту.

Такође, изграђене су регионалне депоније у Пироту, Ужицу, Сремској Митровици / Шапцу, као и у Суботици, и развијен је систем за управљање здравственим отпадом.

Више о резултатима у области животне средине:

Више о заштити животне средине, пројектима и резултатима на сајту: ПОГЛЕДАЈ ОКО СЕБЕ

Погледајте и кампању која се реализовала током фестивала „Егзит“ у Новом Саду уз подршку Европске уније.

ВРАТИ ПРИРОДИ – ПРИДРУЖИ СЕ И ПОСАДИ ДРВО!

ЛУКСЕМБУРГ

ПОВРШИНА	2595 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	613.894
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Луксембург
Луксембург је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Конференција за младе Луксембурга (Luxemburger Jugendkonferenz – CGJL)

У 2017. години Луксембург је имао највећи број аутомобила по становнику у Европској унији, и то 670 аутомобила на хиљаду становника.

Осам од десет ученика у основним школама у Луксембургу уче више од два страна језика.

Чак 90 одсто становника Луксембурга себе доживљава као грађане Европске уније.

Туристи из Холандије, Белгије и Немачке су током 2017. године највише посећивали Луксембург.

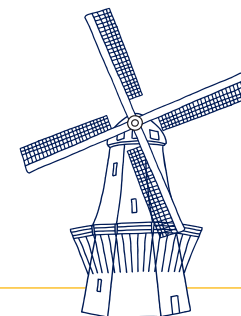
Амбасада Луксембурга у Србији (нерезидентни амбасадор)

Туристичка организација Луксембурга

ХОЛАНДИЈА

ПОВРШИНА	37.368 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	17.282.163
Удео у укупном броју становника у ЕУ	3,3%
ГЛАВНИ ГРАД	Амстердам
Холандија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Национални савет за младе Холандије (Vereniging Nationale Jeugdraad – NJR)

У Холандији се налази највећа лука у ЕУ – у Ротердаму.

Холандија је на другом месту у ЕУ, иза Аустрије, по проценту путника који путују возом – чак 11 одсто у 2016. години.

Са 498 становника по квадратном километру, Холандија је друга држава чланица по густини насељености у ЕУ, после Малте.¹²

Холандија је држава чланица са највећим процентом жена које имају скраћено радно време – чак 75,8 одсто.

Амбасада Холандије

Туристичка организација Холандије

МАЈ 2020.

27 _____

ПОНЕДЕЉАК

28 _____

УТОРАК

29 _____

СРЕДА

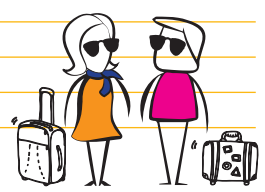
30 _____

ЧЕТВРТАК

01

ПРАЗНИК РАДА

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

04 _____

ПОНЕДЕЉАК

05 _____

УТОРАК

06 _____

СРЕДА

07 _____

ЧЕТВРТАК

08 _____

ПЕТАК

09

СУБОТА

ДАН ЕВРОПЕ

10

НЕДЕЉА

11

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for Monday.

12

УТОРАК

Handwriting practice lines for Tuesday.

13

СРЕДА

Handwriting practice lines for Wednesday.

14

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for Thursday.

15

ПЕТАК

Handwriting practice lines for Friday.

16

СУБОТА

Handwriting practice lines for Saturday.

17

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for Sunday.

18

ПОНЕДЕЉАК

Handwriting practice lines for Monday.

19

УТОРАК

Handwriting practice lines for Tuesday.

20

СРЕДА

Handwriting practice lines for Wednesday.

21

ЧЕТВРТАК

Handwriting practice lines for Thursday.

22

ПЕТАК

Handwriting practice lines for Friday.

23

СУБОТА

Handwriting practice lines for Saturday.

24

НЕДЕЉА

Handwriting practice lines for Sunday.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

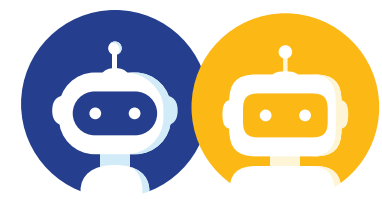
ПЕТАК

30

СУБОТА

31

НЕДЕЉА

ДИГИТАЛНИ СВЕТ И ИНОВАЦИЈЕ

07

МАРКО

Да ли користиш „Вајбер” или неку другу апликацију за дописивање са пријатељима? Да ли имаш налог на „Фејсбуку” или „Инстаграму”?

АНА

Наравно да имам налоге на друштвеним мрежама. И наравно да се дописујем са пријатељима преко апликација које си поменуо, али не само са пријатељима већ и са мамом и татом и рођацима. Да ли знаш да и моја бака користи „Вајбер”? Стално ми шаље смешне емотиконе и стикере. Уме да буде баш забавно!

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

Дигитална писменост подразумева да можете да користите и пронађете различите изворе информација о одређеној теми, али и да схватите да информације са собом носе одређену вредност, као и да медији који је преносе имају различите предности и мане.

Дигитална писменост је данас део свакодневне писмености. Она је и слична ономе што сматрамо традиционалном писменошћу, али се од ње и разликује. Да би дигитално читали и писали, ученици и наставници морају научити да стварају и интерпретирају текстове у различитим формама, као што су статичке и покретне слике и иконе, говорни и писани језик, изглед

екрана и слично. Поред овога, потребно је да знамо како да читам различите текстове кроз разноврсне дигиталне платформе и како да користимо разноврсне доступне формате за учење, креирање садржаја или просторе за изражавање, попут форума и блогова, који нису постојали раније.

Европска унија је препознала потребу за унапређење дигиталних вештина грађана широм ЕУ и овај циљ поставила као део кључних стратегија ЕУ. На пример, Европски парламент је већ 2006. године препознао дигиталну писменост као једну од осам кључних вештина коју сваки европски грађанин треба да усаврши и која представља једну од четири основне вештине за учење.

Унићеп је 2017. године објавио извештај „Стање деце у свету”, који говори о теми која све више утиче на готово сваки аспект живота милиона деце широм света, али и свих нас: о дигиталној технологији.

Издвојићемо неке од најинтересантнијих резултата:

- Млади (узраста од 15 до 24 године) представљају старосну групу која је најактивнија у дигиталном свету. У свету је 71 одсто младих тог узраста повезано на интернет, у поређењу са 48 одсто укупне популације.
- Сматра се да једну трећину корисника интернета широм света чине деца и адолесценти млађи од 18 година.
- Око 29 одсто младих у свету – око 346 милиона појединаца – није повезано на интернет.

Ако желиш да прочиташ и сазнаш више – погледај:

Да ли знаш шта је SELFi?

„Selfi” (енг. *Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies*) инструмент је осмишљен како би се школама помогло да укључе дигиталне технологије у наставу, учење и вредновање ученика. „Selfi” је доступан основним и средњим школама у Европи и изван ње. Може га употребити било која школа. „Selfi” је бесплатан, једноставан и прилагодљив инструмент који школама помаже да процене свој положај с обзиром на примену технологије за учење. Доступан је и на српском језику.

48% укупне популације је повезано на интернет

БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ

Имејлови, СМС и друштвене мреже – непрестано комуницирање путем интернета – део је наше свакодневице. Све ове технологије донеле су и неке нове изазове, које морамо бити спремни да приметимо, али и да на њих понудимо одговор.

Иако је овакав начин комуникације и информисања наша свакодневица и верујемо да ће надале само више да се унапређује и развија, доносећи нам нове могућности и прилике – два пута размислите пре него што на интернету објавите неке личне податке: они ће, вероватно, остати тамо веома дуго и никада не знате ко може да их види у будућности.

Такође, није згорага увек имати на уму и следеће:

- Пријатељи које упознајете на интернету могу у стварности бити другачији него што се представљају.

29% младих у свету није повезано на интернет

- Никада немојте да дајете личне информације, као што су имејл адреса, кућна адреса или број телефона.
- Имате моћ да прекинете комуникацију уколико вам је непријатна, плаши вас или, једноставно, не желите више да четујете са неким. Блокирајте корисника или не одговарајте. Уколико наиђете на нешто узнемирујуће, пријавите то одраслој особи или путем апликације или сајта – данас сви нуде ту могућност.
- Никада не дајте информације о својој породици, пријатељима или другим људима које знате.
- Никада не уговарајте састанке са особама које познајете једино преко интернета.
- Ако ипак желите да се упознате, увек уговарајте састанке на јавним местима и увек идите са одраслом особом којој верујете.

ЈЕДИНСТВЕНО ДИГИТАЛНО ТРЖИШТЕ

Јединствено тржиште Европске уније једно је од највећих достигнућа процеса европског уједињења. Међутим, интернет и дигиталне технологије мењају свет и време је да се јединствено европско тржиште прилагоди овом развоју и искористе предности дигиталних алата који су нам на располагању. Циљ јединственог дигиталног тржишта ЕУ јесте да се смање препреке и унапреде прилике за пословање у другим државама чланицама ЕУ на сигуран и повољан начин.

Развојем и унапређењем јединственог дигиталног тржишта омогућено је слободно кретање робе, капитала, људи и услуга и, у оквиру њега, грађани и компаније могу несметано и равноправно приступити роби и услугама на интернету, без обзира на то које држављанство имају или у којој држави чланица живе.

Прати постигнућа у развоју јединственог дигиталног тржишта:

Упознај се са постигнутим резултатима:

Погледај Стратегију за развој јединственог дигиталног тржишта:

БЕСПЛАТАН БЕЖИЧНИ ИНТЕРНЕТ ЗА ГРАЂАНЕ ЕВРОПЕ

Европска комисија је у марту 2018. године покренула програм WiFi4EU, који има циљ да унапреди увођење бесплатног бежичног интернета за грађане и посетиоце у јавним просторима, као што су паркови, тргови, јавне зграде, библиотеке, здравствене установе и музеји широм Европе. У оквиру овог програма, општине широм Европе могу да се пријаве за ваучере у вредности од 15.000 евра, помоћу којих могу да купе опрему за изградњу приступних тачака за бежични интернет на јавним местима.

Досад је ову могућност искористило 23.838 општина.

Желиш да видиш које су то општине?

ИНОВАЦИЈЕ

Европска унија иновације сматра кључним за унапређење сопствене конкурентности на светском нивоу. Током претходних неколико година ЕУ је унапредила постојеће и развила нове програме који подржавају развој иновација, како би се повећало улагање у истраживање и развој, али и како би резултати истраживања што пре постали видљиви у унапређењу робе и услуга које користимо, али и у одређеним процедурама на тржишту. Европска унија подржава идеје којима се унапређују решења која одговарају на потребе друштва, али и отварају могућности за нове друштвене односе и начине сарадње. Такође, ЕУ подржава идеје које унапређују вредности и доприносе конкурентности, развоју и унапређењу квалитета живота у Европи.

ПРОГРАМ „ХОРИЗОНТ 2020”

„Хоризонт 2020” је оквирни програм Европске уније за истраживање и иновације, који представља највећи програм европских инвестиција у науку. Циљ му је да осигура стварање и унапређење европске науке светске класе и омогући једноставнију сарадњу приватног и јавног сектора на пољу иновативног рада.

За период од 2014. до 2020. године предвиђен је буџет од скоро 80 милијарди евра, а највећи део буџета „Хоризонта 2020”, скоро 40 одсто, одлази на истраживање такозваних великих изазова, који укључују здравство и климатске промене.

„Хоризонт 2020” је усмерен и на даљи развој Европског истраживачког простора, као јединственог тржишта знања, истраживања и иновативности. Спајањем истраживања и иновација „Хоризонт 2020” помаже у постизању циљева са нагласком на изврности у науци, индустријском лидерству и решавању друштвених изазова.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

Србија учествује у програму од јула 2014. године, а Министарство просвете, науке и технолошког развоја задужено је за подршку за коришћење могућности у оквиру програма „Хоризонт 2020”.

УСПЕСИ СРБИЈЕ

Да ли знате да је Институт „Биосенс” Универзитета у Новом Саду освојио прво место у Европи у оквиру програма „Хоризонт 2020”? У конкуренцији од око 200 пројеката из целе Европе – у којима су учествовале најјаче европске научноистраживачке институције – пројекат „Антарес” овог института **убедљиво је освојио прво место, испред свих земаља Европске уније, и то као једини финансирани пројекат ван ЕУ.** Пројекат који је осмислио „Биосенс” има циљ да овај институт развије у европски центар научне изврности за напредне информационе технологије у области одрживе пољопривреде.

Да ли сте чули за лествицу Европских иновационих резултата (The European innovation scoreboard)?

Ова лествица вам омогућује компаративну анализу процене успешности држава чланица ЕУ и одабраних трећих земаља у истраживањима и иновацијама, али показује и предности и недостатке у националним системима који подржавају иновације и истраживање.

НОВИ РЕЗУЛТАТИ СУ ОБЈАВЉЕНИ У ЈУНУ 2019. ГОДИНЕ И ШВЕДСКА ЈЕ ЛИДЕР ЕУ НА ПОЉУ ИНОВАЦИЈА ЗА 2019. ГОДИНУ.

Погледај како су земље оцењене на овој лестници.

Европска лествица
успеха у иновирању

Европска лествица
успеха у иновирању 2019.

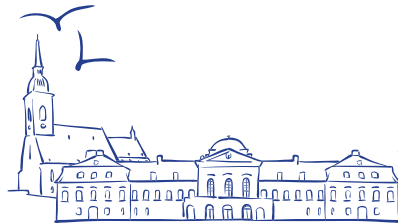

Резиме индекса иновација

СЛОВАЧКА

ПОВРШИНА	49.035 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.450.421
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Братислава
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Словачке (Rada mládeže Slovenska – RmS)

Словачка је 2017. произвела највећи број моторних возила, приколица и остале саобраћајне опреме у Европској унији.

Становници Словачке су током 2017. године туристички највише путовали у Чешку, Хрватску и Италију.

Словачка је на трећем месту у Европској унији, иза Аустрије и Пољске, по броју младих пољопривредника.

Чак 59 одсто становника Словачке поручује робу и услуге путем интернета, што је готово једнако просеку на нивоу целе Европске уније (60 одсто).

Амбасада Словачке Републике

Туристичка организација Словачке

МАЛТА

ПОВРШИНА	315 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,01%
БРОЈ СТАНОВНИКА	493.559
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,5%
ГЛАВНИ ГРАД	Валета
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Малте (Kunsill Nazzjonali taż-Żgħażaġh – KNŻ)

Иако је међу најмањим државама ЕУ, и по броју становника и по површини, Малта је међу државама чланицама ЕУ са највећим бројем аутомобила по глави становника – 613 путничких возила на 1000 становника (испред ње су само Луксембург – са 670 и Финска – са 617).

Малта је, поред Кипра, једина држава чланица која нема ниједан километар пруге.

Малта је у 2017. години узгојила више од половине укупне производње плавопере туне у ЕУ.

Малта је у 2017. години била омиљена туристичка дестинација становника Уједињеног Краљевства, Италије и Немачке.

Амбасада Сувереног малтешког реда

Туристичка организација Малте

ЈУН 2020.

01

ПОНЕДЕЉАК

02

УТОРАК

03

СРЕДА

04

ЧЕТВРТАК

05

ПЕТАК

06

СУБОТА

07

НЕДЕЉА

08

ПОНЕДЕЉАК

09

УТОРАК

10

СРЕДА

11

ЧЕТВРТАК

12

ПЕТАК

13

СУБОТА

14

НЕДЕЉА

15

ПОНЕДЕЉАК

16

УТОРАК

17

СРЕДА

18

ЧЕТВРТАК

19

ПЕТАК

20

СУБОТА

21

НЕДЕЉА

22

ПОНЕДЕЉАК

23

УТОРАК

24

СРЕДА

25

ЧЕТВРТАК

26

ПЕТАК

27

СУБОТА

28

НЕДЕЉА

29

ПОНЕДЕЉАК

30

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

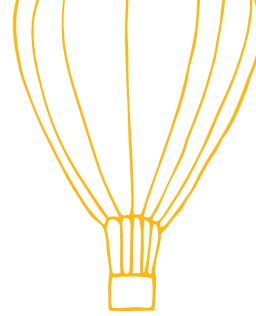
ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

КУЛТУРА

08

АНА

Увек сам желела да посетим Лувр и коначно ћу имати прилику овог лета. То ми је један од омиљених музеја у Европи, а када смо били у Бечу на наградном путовању са Европским дневником – посетили смо и Моцартов музеј.

МАРКО

Да, Беч је био сјајан! Најјачи утисак на мене оставио је Музеј чоколаде. Али не би било лоше да предложимо разредној да одемо на екскурзију у Голубачку тврђаву. Управо су је обновили. На сликама сам видео да изгледа феноменално, а о њој сам читао и различите легенде.

Европско културно наслеђе засновано је на разноликости језика, књижевности, позоришта, архитектуре, уметничких израза, филма, радија и телевизије. Европска унија планира и спроводи активности које подржавају очување различитих културних садржаја, како би они били доступни и другима ван граница држава, али и европског континента.

ЕУ то чини путем бројних фестивала плеса, музике, кулинарства, на 24 званична језика и још много регионалних и локалних језика на којима се ствара, одржава и негује културна баштина. Слоган „Уједињени у разноликости” односи се и на ово јединствено богатство ЕУ.

ШТА ЈЕ КУЛТУРНА АГЕНДА ЕВРОПЕ?

Европска унија има циљ да у области културе осмисли активности како би се очувао и унапредио дијалог између различитих култура. ЕУ промовише интеркултуралност, али и подстиче прекограничну размену искустава на пољу културе. На пример, уметници могу слободно да раде широм ЕУ, а такође Европска унија спроводи значајне активности и кампање с циљем заштите културног наслеђа.

Култура и њена промоција важан су део и међународних односа Европе. ЕУ настоји да активности и догађаје у области културе унапреди и у односима са партнерским државама и регионима, како би се обогатила заједница, унапредила активности у области културе и стваралаштва, али и представили народи и државе Европе.

Деск Креативна Европа Србија

КРЕАТИВНА ЕВРОПА

Како би Европска унија на што бољи начин представила своју културу и стваралаштво, развијен је посебан програм који подржава унапређење културних садржаја широм Европе, подстичући сарадњу између различитих институција у области културе.

Програм Европске уније за културу назива се „Креативна Европа“ (*Creative Europe*) и подржава разноврсне иницијативе у области културе, као што су пројекти којима се подстиче прекогранична сарадња међу државама у Европи, као и платформе које промовишу и подстичу стваралаштво, и умрежавање европских уметника како би заједнички радили. Уз помоћ овог програма ЕУ многа књижевна дела преведена су на многе европске језике. Поред тога, програм „Креативна Европа“ допринео је да у биоскопима и на фестивалима видимо неке од најпознатијих и награђиваних европских филмова, као и друге аудио-визуелне материјале.

Програм се састоји од два потпрограма:

- **КУЛТУРА**
– за промоцију сектора културе;
- **МЕДИЈИ**
– за подршку аудио-визуелном сектору.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ ДА ЈЕ ЕВРОПСКУ НАГРАДУ ЗА КЊИЖЕВНОСТ 2011. ГОДИНЕ ДОБИЛА ЈЕЛЕНА ЛЕНГОЛД ИЗ СРБИЈЕ? ОВОМ НАГРАДОМ СЕ ПРОМОВИШЕ КРЕАТИВНОСТ И БОГАТСТВО РАЗЛИЧИТОСТИ У САВРЕМЕНОЈ ЕВРОПској КЊИЖЕВНОСТИ, АЛИ И ПОДСТИЧЕ КЊИЖЕВНА РАЗМЕНА ШИРОМ ЕВРОПЕ.

Године 2019. за најпрестижнију филмску награду „Оскар“ у неколико категорија било је номиновано пет филмова (*The Favourite*, *Cold War [Zimna Wojna]*, *Never Look Away [Werk ohne Autor]*, *Border [Gräns]*, *The Wife*) који су подржани кроз програм Креативна Европа, а британска глумица Оливија Колман освојила је награду „Оскар“ за главну женску улогу у филму „Миљеница“ (*The Favourite*). Такође, на овогодишњем Канском фестивалу приказано је 20 филмова који су снимљени уз подршку Програма Креативна Европа, од којих су три добила престижне награде, укључујући и награду за најбољу режију, која је отишла филму „Млади Ахмед“ (*Young Ahmed – Le Jeune Ahmed*).

ГОДИНА 2018 – ЕВРОПСКА ГОДИНА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

Под слоганом „Наше наслеђе: где прошлост сусреће будућност“, током 2018. године, широм Европе били су организовани многобројни догађаји и манифестације, а такође је реализована и серија иницијатива које су имале циљ да охрабре грађане да открију које је то културно наслеђе њихових градова, региона, земаља и Европе.

У својој разноликости и богатству, културно наслеђе спаја људе и доприноси разумевању места, градова и земаља у којима живе и који чине велики европски континент. Од античког мита о Европи до данас, када на њеном простору живи преко 500 милиона људи, европско наслеђе се дели и чува у селима и градовима, замковима и црквама, музејима, али и у домовима, различитим занатима и кухињама.

Погледајте изложбу „Путовање кроз културно наслеђе“, где је представљен мали део богатог културног наслеђа Србије и Европе. Изложбу су приредили Делегација ЕУ у Србији и ЕУ инфо центар у Београду, у сарадњи са дигиталном платформом „Европеана“.

УПОЗНАЈ И ИСТРАЖИ ЕВРОПУ!

Током 2018. године – Европске године културног наслеђа – Заједнички истраживачки центар Европске уније развио је јединствену апликацију **CULTURAL GEMS**, која вас води на путовање кроз више од 168 градова, у више од 30 држава Европе.

Апликацију можете преузети ОВДЕ.

Апликација је отвореног кода и доступна је за све оне који раде у културном и креативном сектору, али и за појединце. Она омогућава грађанима и туристима да заједнички поделе и открију одређена интересантна места или информације о заједничком културном наслеђу. Такође, на апликацији можете да оставите коментаре или рецензије, што ће помоћи и другим посетиоцима и истраживачима да се боље упознају са заједничком културном баштином и градовима Европе.

Нисте имали прилику да посетите Лувр и уживо видите Мона Лизу? Желите да истражите збирке најдрагоценијих поштанских марки? Или желите на једном месту да чујете најпознатије композиције класичне музике из различитих периода?

За почетак, можете са њима да се упознате и виртуелно, и то путем портала Европеана (Europeana), који вам нуди прилику да истражите више од 50 милиона експоната, књига из највећих светских музеја и библиотека. Овај портал вам пружа могућност да се прошетате кроз европску културну баштину, будући да је велики број материјала успешно дигитализован. Портал је доступан на 27 језика.

Пројекат је 2008. године покренула Европска комисија, а више од 3500 музеја, библиотека и архива широм Европе пружило је свој допринос унапређењу понуде која је доступна на овом порталу.

Више институција из Србије учествује у пројектима које спроводи портал Европеана, приближавајући на тај начин Европи културно наслеђе и благо Србије. Међу њима су и Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”, Библиотека града Београда, Музеј примењене уметности.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

Република Србија учествује у оба потпрограма у оквиру Креативне Европе.

Погледај како ће путем пројекта „Journey to the Beginnings” заједничким снагама археолози, ИТ стручњаци, савремени уметници и музејски експерти истражити и на нови начин представити праисторијско културно наслеђе старих цивилизација, између осталих, и Лепенског вира.

Да ли сте знали да је победник 66. Међународног филмског фестивала у Берлину, популарног Берлинала, филм снимљен уз помоћ подршке програма Креативна Европа? То је италијански филм „Пожар на мору” (Fuocoammare), који смо ми имали прилике да погледамо у оквиру фестивала Слободна зона широм Србије.

Погледај и друге:

ДА ЛИ СТЕ ГЛЕДАЛИ ФИЛМ „ДРУГА СТРАНА СВЕГА”?

Филм је режирала млада редитељка Мила Турајлић из Србије. Поред тога што је био међу финалистима за престижну награду „Лукс” (LUX FILM PRIZE) Европског парламента 2018. године, овај документарцац је исте године био и у ужем избору за награду Европске филмске академије за најбољи документарни филм.

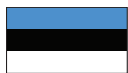
ИСТРАЖИ ПРОЈЕКТЕ ПОДРЖАНЕ ОД СТРАНЕ ЕУ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ У СРБИЈИ!

Три пројекта из Србије добитници су награде ЕУ за културно наслеђе и признања „Европа ностра” за 2018. годину.

То су: Пројекат конзервације Тврђаве Бач, Павиљон кнеза Милоша у Буковичкој бањи из 1907. године и пројекат „Истраживање и каталогизација Државне уметничке колекције”.

Награду коју додељују Европска унија и „Европа ностра” иницирала је Европска комисија 2002. године, а спроводи је „Европа ностра”, паневропска мрежа организација цивилног друштва која обухвата 40 земаља Европе. Ова награда указује јавности на достигнућа у вези са конзервацијом, истраживањем, управљањем, волонтирањем, образовањем и комуникацијом у области наслеђа.

ЕСТОНИЈА

ПОВРШИНА	45.336 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	1.324.820
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,3%
ГЛАВНИ ГРАД	Талин
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет Естоније (Eesti Noorteühenduste Liit – ENL)

Чак 77 одсто Естонаца старости 16–74 године комуницира са органима државне управе преко интернета.

Чак 51 одсто територије у Естонији налази се под шумом.

У Естонији 28,8 одсто потрошње енергије долази из обновљивих извора.

Естонија је у 2017. години имала највећи проценат запослених на нивоу Европске уније који раде у култури – пет одсто.

Почасни конзулат Републике Естоније у Београду

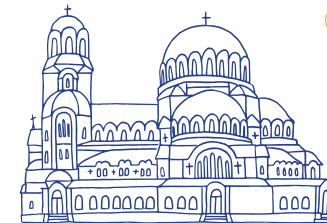
Туристичка организација Естоније

Амбасада Републике Естоније у Будимпешти надлежна је за Србију.

БУГАРСКА

ПОВРШИНА	110.995 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	7.000.039
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Софија
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 2007. године

Национални форум за младе (Национален младежки форум)

Бугарска је један од највећих извозника семенки сунцокрета у ЕУ.

Чак 18 одсто запослених у Бугарској ради у пољопривредном сектору.

Највећи број становника Бугарске – њих 6,5 одсто – изабрало је Грчку као своју омиљену туристичку дестинацију у 2017. години.

Истраживачки сектор у Бугарској је родно равноправан: 50 одсто истраживача су жене.¹³

Амбасада Републике Бугарске

Туристичка организација Бугарске

ЈУЛ 2020.

29

ПОНЕДЕЉАК

30

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

06

ПОНЕДЕЉАК

07

УТОРАК

08

СРЕДА

09

ЧЕТВРТАК

10

ПЕТАК

11

СУБОТА

12

НЕДЕЉА

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

149

2019/2020.

148

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

31

ПЕТАК

01

СУБОТА

02

НЕДЕЉА

ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА

09

АНА

ЕУ је 2017. године укинула роминг, тако да сви становници ЕУ, уколико из Шпаније путују у Пољску или из Италије у Летонију, без активирања роминга могу да уживају у коришћењу свих услуга које су им доступне код куће. Њихови мобилни оператери то раде за њих и они могу да користе свој телефон без додатних трошкова.

МАРКО

Исто тако, ЕУ је омогућила да границе не представљају препреку како би сви у ЕУ уживали у добром филму или омиљеној музици. Грађани ЕУ могу приступити својим претплатама на мрежи где год да путују у ЕУ.

ЈЕДИНСТВЕНО, УНУТРАШЊЕ ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Јединствено тржиште једно је од највећих достигнућа Европске уније. Захваљујући њему, олакшава се свакодневни живот грађана, предузећа и компанија и подстиче отварање нових радних места, али и свеукупни економски раст и развој.

Европска унија стално ради на унапређењу потенцијала за раст и развој јединственог тржишта, посебно како би се искористио његов потенцијал у дигиталном добу, осигурао одржив раст европске економије и одговорило на изазове које доноси свет, који се брзо мења.

Концепт јединственог тржишта је прославио свој **25. рођендан** 2018. године и током овог периода, захваљујући његовом сталном развоју, квалитет живота грађана и услови пословања предузећа у Европској унији значајно су побољшани. Грађани Европске уније могу студирати, живети, куповати, радити и пензионисати се у било којој држави чланице ЕУ, али и уживати у производима који се производе широм Европе. Захваљујући проширењу пословања компанија и предузећа, потрошачима се нуди више избора, више иновативних производа и, уз све то, повољније цене.

Јединствено тржиште компанијама омогућава међусобно повезивање и интеграцију тако што подстиче осмишљавање нових производа и њихово стављање на тржиште на целој територији ЕУ, без додатних царинских и техничких препрека.

Такође, Европска унија посебну пажњу посвећује томе да остварење ових слобода и омогућавање погодности које стоје на располагању грађанима ЕУ не нарушавају праведност, обезбеђују заштиту потрошача и унапређују заштиту животне средине и њену одрживост.

САЗНАЈ ВИШЕ:

НАЈВЕЋА ДОСТИГНУЋА ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА

Какве нам користи доноси постојање јединственог тржишта?

- Седамнаест милиона Европљана живе или раде у држави чланици ЕУ чији нису држављани.
- Захваљујући правилима у области конкуренције у ЕУ, свако од нас може

изабрати компанију за пружање услуга електричне енергије, али исто тако, можемо брзо и лако да променимо свог телекомуникационог или мобилног оператера.

- У року од 14 дана можете отказати поруџбину или вратити робу купљену на интернету, без додатних објашњења.
- Потрошачи широм ЕУ могу без додатних трошкова вратити неисправну робу у року од две године.
- Европска картица здравственог осигурања омогућава приступ основним медицинским услугама у државним установама током привременог боравка у било којој другој држави чланици ЕУ.
- Унутар ЕУ можете звати, слати поруке и преузимати податке у свим државама чланицама ЕУ под истим условима као код куће.
- Потрошачи могу затражити накнаду штете од авио-компаније ако су на жељено одредиште стигли са више од три сата кашњења.
- У оквиру ЕУ је већ 793.000 малих и средњих предузећа искористило средства за подршку свом пословању.
- Сви производи увезени из трећих земаља морају бити у складу са строгим европским стандардима за производњу робе и производа.
- Европско законодавство у области здравства, хигијене и хране међу најстрожим је у свету, што омогућава заштиту и унапређење здравља грађана ЕУ.
- Грађани ЕУ могу користити своје претплате на дигиталне услуге у свим

17

милиона Европљана живе или раде у држави чланици ЕУ чији нису држављани

државама чланицама ЕУ.

- Грађанима ЕУ су призната права која се односе на пензију, без обзира на то да ли су радили у другим државама чланицама.
- Грађани ЕУ имају већу контролу над својим личним подацима, као и контролу над процедуром по којој су ти подаци обрађени од стране трећих лица.

ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Јединствено тржиште Европске уније потрошачима нуди приступ великом броју могућности избора, додатној флексибилности и унапређењу квалитета производа. Међутим, поред тога што је то добро за потрошаче, све то представља додатни изазов, посебно у областима економије, које се, заиста, брзо развијају – попут дигиталних услуга, финансијских услуга или услуга у области енергетике.

Политиком заштите потрошача Европска унија обезбеђује поштовање права појединаца у случајевима када дође до проблема приликом куповине робе или услуга из других држава чланица ЕУ, али и на интернету.

YOUR EUROPE

„Your Europe” је портал на коме грађани Европске уније могу да сазнају своја права уколико желе да путују, раде, студирају или покрену пословање у некој другој држави чланици Европске уније.

ЗА ГРАЂАНЕ

ЗА КОМПАНИЈЕ

БУДИ У ТОКУ!

Права у овој области, која гарантује Европска унија, помажу у унапређењу поверења потрошача широм Европске уније, а подстичу и предузећа и компаније да послују ван граница сопствених држава, на јединственом тржишту Европске уније.

Политика заштите потрошача ЕУ:

- унапређује заштиту права потрошача;
- обезбеђује да су производи који се налазе на тржишту безбедни;
- помаже потрошачима у ЕУ да доносе информисане одлуке приликом куповине одређеног производа, јер имају све информације о самом производу;
- обезбеђује алате и могућности за решавање проблема и спорова уколико до њих дође.

Европска комисија је покренула кампању о потрошачким правима у ЕУ – „Your EU Right“.

Сазнај више о #yourEUright:

Уколико је одређени производ поручен преко интернета, он мора да буде достављен на назначену адресу у року од 30 дана и, уколико вам се не допада, он може да буде враћен у року од 14 дана, уз повраћај новца у пуном износу.

Када путују Европом, сви грађани Европске уније у свим земљама ЕУ:

- заштићени су пакетом права путника, било да путују авионом, возом, бродом или аутобусом;
- заштићени су када купују пакет-аранжмане у туристичким агенцијама;
- имају одређена права уколико туристичка агенција или неки превозник оде у стечај;
- имају могућност да траже помоћ од било које амбасаде или конзулата државе чланице Европске уније — тамо где њихова држава нема дипломатско представништво.

У јуну 2017. године ЕУ је укинула трошкове роминга, што значи да становници ЕУ, уколико путују у другу државу чланицу, на одмор или због посла, могу да користите мобилни телефон без додатних трошкова где год да се налазе у ЕУ. Ово је, свакако, омогућило ниже цене за потрошаче.

У Европској унији је право на истинито оглашавање – ваше право. Оглас за производ мора тачно да наведе карактеристике производа, његове састојке, као и његову доступност. Ако се производ купљен у ЕУ (на интернету или у трговини) разликује од онога који је оглашен или није исправан, потрошач има право на бесплатну поправку или замену производа.

Европска унија је оформила Мрежу европских центара за заштиту потрошача, која потрошачима пружа бесплатну помоћ и савете о прекограничним куповинама.

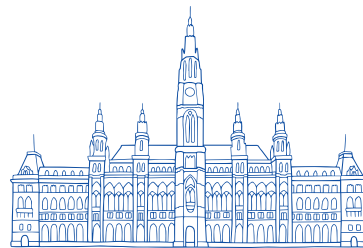
ROAM LIKE AT HOME

ОД ЈУНА 2017. ГОДИНЕ СВИ СТАНОВНИЦИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИМАЈУ УСЛУГУ „РОМИНГ КАО КОД КУЋЕ“, ПО КОЈОЈ КОРИСНИЦИ УСЛУГУ ПЛАЋАЈУ ПРЕМА ЦЕНАМА ДОМАЋЕГ САОБРАЋАЈА БЕЗ ОБЗИРА НА ТО У КОЈУ ДРЖАВУ ЧЛаницу ЕУ ПУТУЈУ.

АУСТРИЈА

ПОВРШИНА	83.882 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,9%
БРОЈ СТАНОВНИКА	8.858.775
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,7%
ГЛАВНИ ГРАД	Беч
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1995. године

Национални савет за младе Аустрије (Bundesjugendvertretung – BJV)

Аустрија има највећи проценат пољопривредног земљишта са органском производњом у Европској унији – 21,5 одсто.

Чак 67,1 одсто амбалажног отпада се рециклира у Аустрији, што је више и од просека на нивоу целе Европске уније.

Аустрија је на другом месту у ЕУ, иза Холандије, по проценту жена које имају скраћено радно време – 47 одсто.

Аустрија има највећи проценат младих пољопривредника у Европској унији – 22,2 одсто.

Амбасада Аустрије

Аустријски културни форум

Трговинско одељење
Амбасаде Аустрије у Београду

Туристичка организација
Аустрије

РУМУНИЈА

ПОВРШИНА	238.397 км²
Удео у укупној површини ЕУ	5,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	9.401.658
Удео у укупном броју становника у ЕУ	3,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Букурешт
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 2007. године

Савет за младе Румуније (Consiliul tineretului din Romania)

Једна трећина (32,7 одсто) од укупног броја фарми у ЕУ налази се у Румунији, што је једнако броју фарми у Пољској, Италији и Шпанији заједно.

Румунија је у Европској унији највећи произвођач семенки сунцокрета, ораха и шљива.

Румунија је једна од три државе чланице ЕУ, поред Немачке и Пољске, која има велики број запослених у сектору шумарства.

Током 2017. године 75 одсто становника Румуније је преко интернета куповало одећу, обућу и спортску опрему, што је највећи проценат у ЕУ.

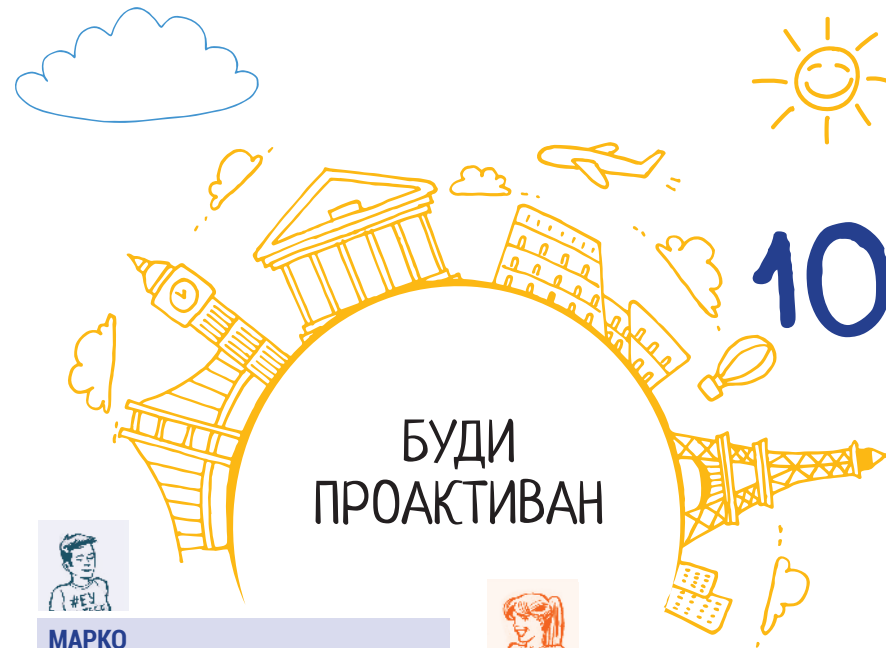
Амбасада Румуније

Туристичка организација Румуније

БЕЛЕШКЕ

МАРКО

Ана, као грађанин ЕУ, имаш право да стажираш или студираш било где у ЕУ, и то под истим условима који важе за младе у држави чланици ЕУ. Да ли си размишљала о томе?

АНА

Јесам, али радујем се путовањима по Европи. Супер је што, ако си рођен у Шпанији и желиш да своју професионалну каријеру наставиш у Француској или, после Француске, да се преселиш у Естонију – то можеш потпуно слободно да урадиш.

ПУТУЈТЕ

ЗНАТЕ ДА МОЖЕТЕ ДА ПУТУЈЕТЕ ЕВРОПОМ БЕЗ ВИЗЕ ТОКОМ ПЕРИОДА ОД ТРИ МЕСЕЦА?

Од 2009. године грађани и грађанке Србије могу путовати у подручје Шенгена без визе на највише 90 дана у периоду од шест месеци. Пре него што је ово омогућено, за путовање у земље такозваног шенгенског простора била је потребна виза. У процесу приступања Европској унији, Србија је, да би путовање без виза било могуће, морала да испуни неопходне критеријуме и успостави систем и услове који омогућавају несметано испуњавање овог права.

КОЈЕ ДОКУМЕНТЕ МОРАТЕ ДА ИМАТЕ ДА БИСТЕ КРЕНУЛИ НА ПУТ?

Како бисте упознали различите европске земље, за путовање су вам потребни биометријски пасош, доказ да имате здравствено осигурање и средства потребна за време трајања путовања и боравка на жељеној дестинацији. Колико вам је новца потребно да имате за пут, зависи од сваке земље посебно, али се о овоме пре пута можете информисати на сајту амбасаде или конзулата земље коју планирате посетити током путовања.

Уколико желите да чешће путујете у државе чланице ЕУ, можете да добијете и визу за више улазака с роком важења до једне године. Како бисте добили визу за више улазака, потребно је да испуните одређене услове.

Који су то услови?

ВАЖНО ЈЕ ЗНАТИ!

Ако желите путовати у државу чланицу ЕУ или желите да пређете границу Европске уније, потребно је да имате пасош који важи још три месеца након планираног датума одласка и који није старији од десет година.

ЕВРОПСКА КАРТИЦА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Чак и ако нисте држављанин Европске уније, него боравите у некој од њених држава чланица, имате могућност да се пријавите за ову картицу. Нажалост, њу не можете користити у Данској, на Исланду, у Лихтенштајну, Норвешкој и Швајцарској. Важно је напоменути да то не значи да имате обезбеђене бесплатне услуге. Све државе чланице имају различите здравствене системе (иако у једној држави чланици једна услуга може бити бесплатна, у другој то можда није случај).

Европска картица здравственог осигурања, која је доступна бесплатно, потврђује да особа има право на хитан здравствени третман у току привременог боравка у иностранству у оквиру јавног здравственог система земље домаћина, под истим условима и по истој цени као и држављани те земље. Ова картица се не може користити за покривање претходно планираног лечења у другој земљи.

Како се пријавити?

До различитих одредишта широм Европе можете стићи на различите начине: возом, аутобусом, аутомобилом или чак трајектом – посебно ако путујете Средоземљем или пожелите да обиђете Скандинавију. Засигурно, воз је најпопуларнији начин путовања широм Европе и ми за вас имамо један сјајан савет: уколико, током лета, желите да обиђете више земаља, уштедите и купите карту „InterRail“, која вам нуди могућност да изаберете одговарајућу руту кроз Европу и доживите сјајно искуство упознајући жељене дестинације возом. „InterRail“ је карта за воз која нема ни почетну ни повратну станицу.

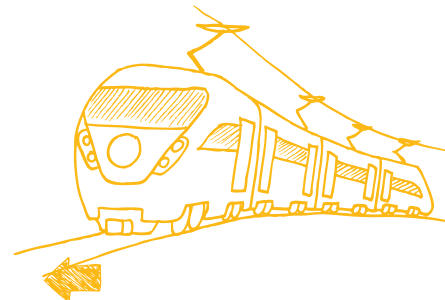
Уз ову карту ви сами бирате ток свог путовања. Она вам омогућава да за одређену своту новца одређен број дана можете да путујете кроз одређен број места/држава.

#откријЕвропу

Европска унија је 2018. године покренула иницијативу „Откриј Европу“ (Discover EU), која пружа могућност младим људима да путују Европом. ЕУ је иницијативу покренула како би подстакла упознавање култура, историје европске цивилизације, али и истраживање идентитета ЕУ. Довољно је да имате 18 година и да сте држављанин једне од држава чланица ЕУ како бисте се пријавили на конкурс и добили бесплатну карту „InterRail“. У протеклих годину дана више од 50.000 младих широм ЕУ добило је бесплатне крате и пропутовало Европом.

Погледај њихове утиске и доживљаје:

#откријЕвропу

НАЈЛЕПШИ ДЕО СВАКОГ ПУТОВАЊА ЈЕСТЕ УПОЗНАВАЊЕ НОВИХ КУЛТУРА, ОБИЧАЈА, УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА И ОТКРИВАЊЕ НОВИХ МЕСТА И ГРАДОВА.

Посетите **VISIT EUROPE** и истражите идеје како најбоље организовати путовање, слободно време или пронађите инспирацију у причама других путника који су већ посетили државе које и ти желиш.

EUROPE
visiteurope.com

Такође, пре тога можете да испланирате путовање путем портала **Let's Go** – који представља својеврсни туристички водич, који пишу и уређују студенти који са свима нама деле своја искуства са путовања.

Наравно, веома је битно и да паметно планирате и трошите новац. Међутим, за вас постоје и одређене повластице које могу путовање и остајање у Европи да учине још повољнијим.

European Youth Card Association

European Youth Card – истражите могућности које вам нуди ова картица током путовања у различите делове Европе, како бисте пронашли погодности за културне и уметничке садржаје, превоз, упознавање гастрономских специјалитета, смештај или куповину.

ВОЛОНТИРАЈТЕ

Волонтерски пројекти, раније познати као Европски волонтерски сервис (ЕВС), нуде младима узраста од 17 до 30 година из целе Европе, укључујући и Србију, велики број волонтерских ангажмана у различитим земљама, у разноврсним областима које могу бити предмет њиховог интересовања.

Тако можете да волонтирате на археолошким налазиштима, у домовима за старе, различитим невладиним организацијама, организацијама које се баве заштитом природе, промоцијом спорта и културе итд. Волонтерски сервис је пројекат у ком учествују волонтерске организације из целе Европе и који вам омогућава да у некој европској земљи проведете од два месеца до дванаест месеци.

Док сте волонтер у оквиру Волонтерског сервиса, обезбеђени су вам смештај, храна, осигурање, путни трошкови, курс језика и џепарац.

У Србији су тренутно 34 организације акредитоване за пројекте у оквиру Волонтерског сервиса.

ЛИСТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Овај програм је део програма „Еразмус плус“, који, између осталог, промовише мобилност младих и неформално учење кроз међународне активности везане за размене младих.

Уколико узмете учешћа у волонтерским активностима у некој другој земљи, имате прилику да развијете своје социјалне и професионалне вештине, али и да допринесете свом даљем образовању и професионалном развоју. Искуство које сте стекли формално је признато кроз документ „Youthpass“, који добијате на крају волонтирања. „Youthpass“ вам не служи само као потврда да сте учествовали у пројекту, већ и као потврда о томе шта сте све научили током трајања програма волонтирања.

САЗНАЈ
ВИШЕ

Youthpass

EUROPEAN YOUTH PORTAL

Пратите вести, објаве и информације на Европском омладинском порталу (European Youth Portal) о најновијим програмима, семинарима, конференцијама или образовним активностима како бисте се пријавили, научили нешто ново, стекли нове пријатеље и упознали друге земље и културе.

ПОСТАНИ ВОЛОНТЕР – ИСТРАЖИ МОГУЋНОСТИ КОЈЕ ТИ СТОЈЕ НА РАСПОЛАГАЊУ У ЕВРОПИ И ШИРОМ СВЕТА.

Пратите сајт ЕУ инфо центра у Београду, као и ЕУ инфо кутка у Новом Саду и Нишу, о новим могућностима за учење и волонтирање.

ПОГЛЕДАЈ И ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ШИРОМ СРБИЈЕ И МОГУЋНОСТИ КОЈЕ НУДЕ!

Млади истраживачи Србије, Београд

Удружење „АзБуки“, Ниш

Сомборски едукативни центар, Сомбор

Удружење „Светлост“, Шабац

Волонтерски центар Војводине, Нови Сад

БЕЛЕШКЕ

УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО

ПОВРШИНА	248.536 км²
----------	-------------------------------

Удео у укупној површини ЕУ	5,6%
----------------------------	-------------

БРОЈ СТАНОВНИКА	66.647.112
-----------------	-------------------

Удео у укупном броју становника у ЕУ	13%
--------------------------------------	------------

ГЛАВНИ ГРАД	Лондон
-------------	---------------

Држава чланица ЕУ од **1. јануара 1973. године**. Уједињено Краљевство је до сада пет пута председавало Савету Европске уније; први пут од јануара до јуна 1977. године, а последњи пут од јула до децембра 2005. године.

Национални савет за младе
(British Youth Council – National Youth Council of the UK)

На лондонском аеродрому „Хитроу“ током 2017. године забележен је највећи број путника – 78 милиона, што је више од укупног броја становника УК.

Летелице из Уједињеног Краљевства, којих је 1325, чине петину свих авиона који обављају комерцијалне летове у ЕУ.

Уједињено Краљевство је на првом месту у Европској унији по увозу вина у 2017. години.

Током 2017. године, осам од десет корисника интернета у Уједињеном Краљевству куповину је обављало путем интернета.

Амбасада
Уједињеног Краљевства

British Council
у Србији

Туристичка организација УК

BREXIT На референдуму одржаном 23. јуна 2016. године грађани Уједињеног Краљевства гласали су за излазак Уједињеног Краљевства из Европске уније. У марту 2017. године, Уједињено Краљевство је и формално обавестило Европски савет о својој намери да напусти ЕУ, чиме је и званично активиран члан 50 Уговора из Лисабона, који омогућује држави чланици да се повуче из ЕУ. У јуну 2017. године започели су преговори ЕУ и Уједињеног Краљевства о повлачењу из ЕУ.

ЕУ ИНФО МРЕЖА У СРБИЈИ

ЕУ инфо мрежа информише јавност о ЕУ и њеним институцијама, њеном настанку и развоју, законима и правилима у разним областима – од заштите животне средине, преко права грађана, потрошача, деце и родитеља, толеранције према различитостима до јединственог тржишта и заједничке валуте, као и о односима ЕУ и Србије.

ЕУ инфо мрежу чине ЕУ инфо центар у Београду, ЕУ инфо куци у Новом Саду и Нишу, као и група стручњака из свих делова земље под називом „Тим Европа“.

📍 **У Београду**, у просторијама ЕУ инфо центра, у Улици краља Милана 7, сваког радног дана од 10 до 19 часова, а суботом од 10 до 15 часова, можете разговарати са службеницима Центра и добити жељене информације или савет где да их потражите и како до њих да дођете на најлакши начин.

✉ Можете контактирати са нама и телефоном на број **011 404 5400** или путем електронске поште (**info@euinfo.rs**), а одговор ћете добити у најкраћем могућем року или ћете сазнати којој надлежној институцији би требало да се обратите.

📍 **У Новом Саду**: ЕУ инфо кутак у Новом Саду налази се на адреси Михајла Пупина 17, у самом центру града.

✉ Питања можете поставити путем имејл адресе **officenis@euinfo.rs** или на број телефона **021 451 625**.

📍 **У Нишу**: ЕУ инфо кутак у Нишу налази се на адреси Војда Карађорђа 5, у самом центру града.

✉ Питања можете поставити путем имејл адресе **officenis@euinfo.rs** или на број телефона **018 241 561**.

Садржаји који су на располагању:

У библиотекама ЕУ инфо мреже можете бесплатно добити многобројне публикације о ЕУ, а можете их добити и путем имејла или преузети са интернета.

У ЕУ инфо центру у Београду су вам на располагању и дневне новине и часописи на енглеском, француском и немачком језику.

➡ Сајт ЕУ инфо центра **www.euinfo.rs** веома је једноставан за коришћење и садржи велики број интерактивних и лако доступних садржаја.

Активности ЕУ инфо центра можете да пратите и преко Фејсбука и Твитера, а видео-прилоге и филмове можете погледати на Јутјуб налогу:

- 📘 www.facebook.com/euinfo.rs
- 📷 www.instagram.com/euicbg
- 🐦 www.twitter.com/EUICBG
- ▶ www.youtube.com/euicbg

Тим Европа

Од маја 2013. године, у читавој Србији постоји мрежа стручњака који се баве темама у вези са ЕУ под називом „Тим Европа“. Њихов циљ је да информишу јавност о темама у вези са ЕУ, а из области којима се они свакодневно баве. Школе, организације цивилног друштва, професионална удружења и многи други могу да контактирају са „Тимом Европа“ и позову његове чланове да учествују у дебатама или одрже предавање из области за које су стручни.

ЕУТЕКА – ЕУ у вашој библиотеци

Мрежа „ЕУтека“ библиотека формирана је у оквиру пројекта „ЕУтека – ЕУ у вашој библиотеци“ кроз Меморандум о сарадњи потписан од стране Делегације ЕУ у Србији, Министарства за европске интеграције и Министарства културе и информисања Владе Републике Србије, као и Народне библиотеке Србије.

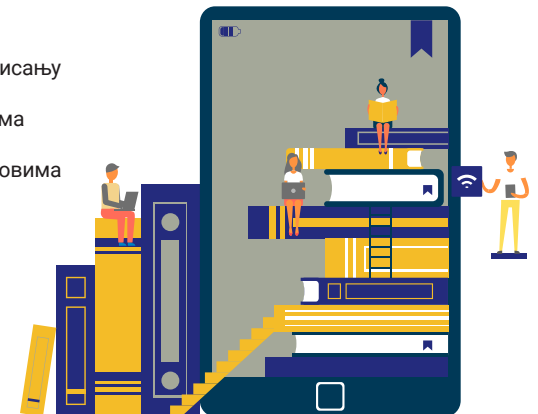
Од средине 2016. године широм Србије функционише неформална национална мрежа од 48 јавних библиотека које своје кориснике информишу о Европи и ЕУ, под називом „ЕУтека“.

Кроз организацију јавних догађаја, квалитетну понуду публикација на српском језику и електронског садржаја о ЕУ, мрежа „ЕУтека“ пружа актуелне и тачне информације грађанима о процесу приступања Србије ЕУ.

Од јесени 2017. године у 45 „ЕУтека“ библиотека оформљен је „ЕУтека“ садржај, који садржи, штампани и електронски материјал о функционисању институција ЕУ, њеним политикама, студирању и волонтирању у земљама чланицама ЕУ, информације за предузетнике, информације о фондовима ЕУ и друго.

Већина „ЕУтека“ библиотека успоставиле су блиску сарадњу са институтима и културним центрима земаља чланица ЕУ, тако да поједине „ЕУтека“ библиотеке могу својим корисницима да понуде и део програма и фонда ових културних институција, програме за учење страних језика, организацију изложби, промоције страних писаца и књига и друго. На „ЕУтека“ рачунарима корисницима је омогућен бесплатан приступ фонду неколико страних библиотека (књиге, часописи, публикације, филмови, музика).

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for page 168, featuring horizontal yellow lines and dotted blue lines for margin alignment.

БЕЛЕШКЕ

Lined writing area for page 169, featuring horizontal yellow lines and dotted blue lines for margin alignment.

@ Европска унија, октобар 2019.

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК 2019/2020. на српском и енглеском језику издаје Делегација Европске уније у Републици Србији.

Желимо да захвалимо Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Министарству за европске интеграције Републике Србије, који су подржали овај пројекат и учествовали у припреми овог дневника.

Дневник има искључиво информативни карактер и не одражава нужно званичне ставове Европске уније ни њене Делегације у Србији.

Издавач није одговоран за садржај сајтова наведених у Дневнику, изузев званичних сајтова европских институција и органа. Сајтови других организација су наведени искључиво као могући примери.

Умножавање није дозвољено.

www.evropskidnevnik.rs
www.europa.rs
www.euinfo.rs

JN-01-19-723-SR-N
ISBN: 978-92-9238-639-9
DOI: 10.2871/457431

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

ISBN: 978-92-9238-639-9
DOI: 10.2871/457431